

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Egy soros betűsor egy sor 30 fill.
Minden következőnél 16 fillér

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az új templom helye.
- Folyik az obstrukció.
- Pénzüntézetek beszámolója.
- Harc a revizió ellen.
- Az új templom.
- A t. Házból.
- Megalakult az oltáregyesület.
- Márki Sándor felolvasása.
- Ügyvéd a kamerája ellen.
- Remetey F. Károly meghalt.
- Ujházi könyvet ír.
- Aktuális emberek.
- Tárca: A világbéke napja.

Az új templom helye.

Temesvár, február 24.

Az *Aradi Közlöny* mai számában olvastam az Aradon építendő róm. kat. templom helyét illető kombinációkról. Mint szülővárosomat igazán szerető, bár most idegenben lakó aradi, meg nem állhattam, hogy ebben a dologban szerény véleményemmel elő ne hozakodjam.

Bátorkodom ezt annál is inkább tenni, mert míg egyrészt hosszas külföldi tartózkodásom és rendszeres foglalkozásom hasonló kérdésekben bizonyos látkörrel ruháztak fel, addig másrészt irigykedve figyelem itt Temesváron, ennek a veszedelmes versenytársnak céltudatos, gyors és hatalmas fejlődését, mely, ha minden erőnket össze nem szedjük, csakhamar utolérhetetlen messzeségben fogja a nehézkes Aradot

*) Azóta a Ferenc-tér mellett foglalt állást a templom-építő-egyesület, de kívánatos volna, hogy ez a határozat ne legyen végleges. *A szerk.*

maga mögött hagyni városunk nagy erkölcsi és anyagi kárára. Ezért, aggódó szeretetből, intézem szavamatigen tisztelt Szerkesztő urhoz és bizva közérdekű munkásságában, hiszem, hogy azt b. figyelmére méltatni fogja.

Reménykedő örömmel kísértem az utolsó időben mindazon jelenségeket, melyek városunk jövőjét biztatóbb színekben tüntették fel és talán nemcsak rövid lélekzetű lendületet, de tartós és kívánatos haladást fognak indítani Arad történetében. Még nincs minden elveszve, egy csomó küszöbön álló és helyesen kiaknázott nagy alkotás, erőskezű, előrelátó és állandó fejlődéspolitikai és városunk kivívja magának az elsőséget a félelmes versenytársak között.

Ilyen alkotás egy hatalmas székesegyház emelése is, mely jellemzően megváltoztatja az egész város külső képét s ezért nem lehet elég óvatosan eljárni a dologban. Nézetem szerint az említett három hely a *legszerencsétlenebbül* van megválasztva. Még gondolataink is hajmeresztő egy nagyméretű templomot a Forray-utca sarkára építeni. Hiszen ez az utca ma is oly szűk és elégtelen a forgalom lebonyolítására, hogy inkább a kiszélesítéséről mint beépítéséről kellene gondoskodni, ha ilyesmit a város mostoha anyagi helyzete megengedne. És most oda, két tűzfal közé akarnak állítani egy nagyméretű templomot! Hiszen ott olyan torlódás lesz akkor, hogy majd áldozatokat kell hozni a megszüntetésére, nemhogy még megteuremsük. Hogy képzelhető az oly magas

épület oly szűk helyen? És a Nádasdyháztól elvesznek minden világosságot.

Az ember félve fog ott elmenni, a két óriási épület közti szűk sikátorban. Amellett persze a templom épület maga, mely hivatva van a város külső szépségét, impozáns hatását emelni, egyáltalán nem jutna érvényre. Nagy épületnek sok hely kell, ez oly alapigazság, amit úgy látszik csak Aradon nem akarnak megszívlelni. De rossz helyen volna ott a templom a tér egy félreeső zugában mindenképp. Alig lenne látható, de amennyit lehetne belőle látni, az megrontaná a Szabadságtér nyugodt, elég harmonikus külső hatását.

Ez az egyetlen helye a városnak, ahol a házak nagyjában megfelelnek egymásnak nagyságban és stílusban. Most ezt teljesen megrontaná egy oly magas, keskeny épület, mely sem jellegénél, sem stílusánál fogva oda nem illő.

A Schreyer ház helye szimmetrikusabb volna, de az előbbi kifogásokból sok megmarad itt is. Megint csak ott fuldokolna a templom két tűzfal közt s hogy ez mily csunya, bizonyítja az evangélikus templom példája, pedig ennek több helye van és kisebb is. E két kombináció ellen szól, sok más mellett, még egy igen fontos ok, hogy t. i. a hely megszerzése igen sokat felemésztene a rendelkezésre álló összegből, amit aztán az épületen kellene megtakarítani s ez éppen nem kívánatos.

Marad a megyeház kertje. Egyik helye a városnak a sok között, ahol mindig valami furcsa oldalbalokést kap az ember

A világbéke napja.

A világon szétszórt békebarát egyesületek között az a megegyezés, hogy évenként ugyanazon a napon, ünnepélyes manifesztacióban tüntetnek a háború ellen s hirdetik a világbéke eljövételt.

A *berni központi iroda* adja ki a *resolúciót*, amelyet a világ összes nyelveire lefordítanak, minden békeegyesületnek megküldenek s amelyet *február 22-ikén* valamelyes formájú ünnepélyes békebarát ünnepélyen felolvasnak és határozattá emelnek. Az egyesületek ezenkívül még sürgönyökben, levelekben üdvözlik egymást.

Ez a csendes tüntetés, mely például a munkások világszolidaritását kifejező szünetnapjától, a *vörös májustól* abban különbözik, hogy a természet egy pillanatra sem akasztja meg, tehát az emberek érdeklődését sem kelti fel annyira, mint amas, hasonlatos az éjszakai őrséghez. Az őrség őrszemel a csendes éjszakában jelszavakat kiáltanak át egymáshoz, hogy meggyőződjenek valamennyinek az éberségéről.

A világbéke napjának dátuma február 22-ike. E napon született meg *Washington György*, az amerikai Egyesült Államok nagy szabadsághőse, függetlenségi harcainak vezére. Függetlenség és béke szorosan egybekapcsolódó fogalmak, amelyekhez a jog hozzájárul.

sával alkotja meg a civilizációra törekvő emberiség a maga szentháromságát.

Az idén főbejött akadályok miatt csak holnap, február 25-ikén gyűlnek össze a világ békebarátai, hogy meghallgassák a *berni kiáltványt*, amelynek tartalma, amelyet az *Sutner Berta* báróné fogalmazásából már előre ismeretes, a következő lesz s amelynek különös érdekességét köcsönöz az, hogy a békebarátok organizációjának *pártban* való tömörítését hangoztatja:

„Tekintve azt, hogy sok millióra tehető azok száma, akiknek érdeke a béke fenntartása, azékkül, hogy a békemozgalmakban eddig aktív részt vettek volna:

a . . . . . békeegyesület által 1908. február 25-ikére összehívott gyűlekezotnek az a meggyőződése, hogy a szélszórta munkódó és lappangó erőket össze kell gyűjteni és egyesíteni lehet.

És azért arra kötelezi magát, hogy erejéhez mérten mindent megtesz arra a célra, hogy az összes békebarátokat összefoglaló, világot átölelő *békepartot* teremtsen, amely a kormányokra és tömegekre gyakorlandó erkölcsi nyomás által elég erős lehet és a nemzetközi viszonyokban új korszakot te-

remethetne, amely a nagy emberi család minden egyes tagjának jogain és kötelességein lenne megalapozva.”

A legfényesebb ünnepek között természetesen *Párisban* állik meg a világbéke napját, a hol az ünnepi lakomán, a francia békebarátok dínyenje, az ősz *Passy* Fügyes szokott elnökölni.

Sok gunyt és mosolyt kell a békeapostoloknak a szűk látkörű és műveletlen emberiségtől eltűnnie, de azért ők bátran haladnak a szellemek forradalmosításának útján. Már Japánban is megalakult a békebarátok egyesülete, sőt folyóiratuk is van, melynek vezérigéje sokkal jellemzőbb a keleti világ e csodás népére, semhogy elhallgatnók:

„Az állandó békét nem teremthetjük meg erőszakkal vagy zsarnoksággal, csak a szellem, a szív és akarat nevelésével érhetjük el”, mondja büszkén *„A béke japánnyelven vevülje”* című folyóirat első lapja.

A világbéke akciónak látható tényei: az *iskolák békenapja*, melyet Magyarországon *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter teremtett meg s amely hazánkon kívül csak Olaszországban honosodott meg.

Az 1907. évi Nobel-díj nyertesének, *Monetas* Teodoronak buzdítására, elrendelte a magyar és olasz kultuszminiszter, hogy február 22-ikén az ország összes iskoláiban a békemozgalmat je-

szépérzéke. Két komoly, előkelő homlokzatu épület, melyek igen jó hatást tesznek. De csak kissé oldalt nézve, már száználmas, csupasz szegénységükben mutatkoznak és lesir róluk a könyörgés: egészítsetek ki! Kevés város dicsekedhetnék szebb megyepalotával, mint az aradi lenne, ha a két részt egy harmonikus, stilszerű középrészszel összekötök, mely a mellett, hogy egy csapásra kiépítene a Tabajdy-utcát és az Erzsébet-körutat, egy gyönyörű épülettel venné körül azt a szép rózsáskertet a királyné szobrával. De nem, ezt a költői hatást tönkre kell tenni, a megmaradt kis virágos tere az Andrásy-ut felől beleállítják a templomkolosszust. A megyepalotától elveszik a levegőt, eltakarják a homlokzatát és szinte megnehezítik a hozzáférhetést. Ellenben a templomot se lehet látni: három oldalról a megyeház veszi körül, helyesebben szorongatja, elől pedig a mi görbe főutcánk, mely épp ott a legkeskenyebb. Ugy, hogy ha majd valaki a Központi-kávéház terraszáról az 50—60 méter (de remélhetőleg több) magas toronyra felnéz, csaknem kicsavarja a nyakát. Teljes impozáns összhataás pedig lehetetlen. Egy ily épületnek *téren* kell állni és nem egy utca egyik oldalán, szembe kell állni mindenivel, különben ferdén néznek rá . . .

Az én indítványom tehát a következő: állítsák az új templomot a Boros Béni-térre a Karolina-utca magasságában, esetleg kissé feljebb, arccal a színház felé. Indokaim: Méltóbb helyet nem kaphat az épület az egész városban (a Ferenc-tér sem jobb). Az utca, azaz tér ott ugyanis formátlan és oly széles, hogy egy ily keskeny, magas épület egyenesen odakivánczol, hogy szabályozza. Amellett, hogy uralkodna az egész városrészen magas tornyaival, gyönyörű, impozáns lenne a vasut és a város felől egyképen. A forgalom megakasztásáról szó sem lehet, marad hely elég kétoldalt, egy templom nem oly széles, mint egy kulturpalota. Háttérrel kapna a Kossuth-szobor. Az Andrásy-utnak remek befejezése lenne, nem veszne el a semmiben, mint most, de a Boros Béni-

lentségét magyarozták meg a tanítók az ifjuságnak és ismertessék meg vele a nemzetközi béke bírósági intézménynek a hatását.

A gazdasági érdekek nagy összeültözésre készülnek. Európa iparosállamai egymás elől akarják elrabolni a világplacokat s vasuti sínpárokkal akarják a maguk érdekűrezen kötni azokat a helyeket, ahol még a földből kitérés nélkül aranyakat szimatolnak. Hogy ezt megteressék, még a véronástól sem riadnak vissza. Nem lesz azért időszerűtlen *Bourgeois* Leon, volt francia miniszterelnöknek a parisi békeegyesületi ünnepélyen összegyűlt elbarátaihoz tavaly február 22-ikén intézett következő szavait újra emlékezetbe idézni:

„Leghőbb óhajom, hogy a mai napon ünneplők propagandája növekedjék. Á laudóan és szünet nélkül érezzük meg a világgal a békés kultúra áldásait s tartzuk szeme és a háboru reutenetes nyomorát, ismételjük szüntelenül, hogy a háborúnak csak akkor van jogsútsága, ha *csatádi tüzhelyünket fenyegeti az ellen és hogy igazságatlan és istentelen akkor, ha birtok és önző zsákmányolási ösztön kielégítésére viselik a háta mák.* Tud a mag a világ, hogy azok az eszmék, melyeket mi, a világ békeapostolai és bajnokai hirdetünk, a legtisztább patriotizmus fogalmával esnek egybe. Ezeknek az ideáknak a legsötétebb elmékbe is be kell hatolniuk.“

A békepártok megteremtését minden felvilágosult elme forrón óhajja.

Tr.

tér alakja is lehetőleg korigálva volan. Az a vidék ugy is fellendül most, az üzletvezetőségi palota és a templom megszabná az egész külső képét. A valószínűleg gyors építkezés által olyan térhez jutna Arad, melynek messze földön párját kellene keresni. Vakondok politika mindent a színház és a városháza közé zsufozni, de nagy nyilvános épület már oda el sem fér. Képzeljük csak a városházát előretolva az ut vonaláig. Minden hatása, mely most oly előkelő, elveszne. Így járna a templom is, ha elég szűkkelük volnánk a teret, a szükséges teret megvonni tőle. Mig ott főtt a lehető legjobb helyen van minden szempontból és a leány és polgári iskolával végleg irányt ad a vidék fejlődésének és már legfőbb ideje, hogy a város decentralizálódjék.

Még egy nagy érv: a telek nem kerül pénzbe! Bizva a dolog helyes megoldásában és megköszönve mélyen tisztelt Szerkesztő Ur figyelmét, vagyok lokalpatriotikus üdvözlettel

Egy aradi.

Az osztrák delegációból. Bécsből jelentik: *Hurbán* delegátus az osztrák delegációban ma indítványt terjesztett be, amely szerint a delegációk ne rekesztessenek be a költségvetés elfogadása után, hanem csak elnapoltságának és szükség esetén, ha a monarchia fontos érdekei ugy kívánják, a közös miniszterek a két állam kormányának beleegyezésével, a delegációkat újból összehívhassa.

Folyik az obstrukció.

A disszidensek nem engednek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24.

Két nevezetes ember készülődik beszédre: *Eötvös* Károly és *Bánffy* Dezső báró. A vajda az olvasótermet bujja és ott készül beszédre: vékony papírszeletre jegyzeteket ír; *Bánffy* előtt nagy paksaméta irás van és gondosan lapozgat bennük. *Wekerle* Sándor ott ül a helyén és rosszkedvűen nézeget jobbra balra. Az a hír jött ma Zigrárból, hogy a jövő hétfőn már itt lesznek az összes horvátok. Ezzel pedig az obstrukció olyan segítőcsapatot kap, melyet alig verhetnek le.

Az ülést *Iusth* Gyula negyed tizenegy órakor nyitotta meg. Elnöki előterjesztés nem volt s így nyomban áttértek a házszabályrevízió tárgyalására.

Pilis István volt az első szónok. Visszapillantást vet az 1904. évi házszabályrevízió vitára s főleg *Apponyi* Albert gróf beszédével foglalkozik. Kérválja a Háznak azt a határozatát, melyvel a Nagy Emil-féle javaslatot napirendre tűste.

Elnök: Ne tessék a már meghozott határozatot kritikálni.

Farkasházy Zsigmond: Joga van bírálni!

Elnök: Ez ellenkezik a házszabályokkal.

Pilis István: Barabás Belának 1904 ben mondott beszédét idézi. Majd azt a kérdést firta ja, egyáltalán megokolt dolog-e a házszabályrevízió? Azt mondják, a nemzeti-gyek felelősére szükséges. A jelenlegi választási törvény elegendő alkalmat nyújt arra, hogy a szó a szabadság elrablása nélkül is megszorítsák a nemzetiségek örekvéseit. A horvát obstrukció nagy szolgáatot tett a kormánynak.

Molnár János: Spirituszba tenetnék az egész horvát csoportot, olyan jó szolgáatot tettek.

Pilis István: Azért kell a házszabályrevízió, hogy megelcsáják a lé számemeletést meg akadályozzák vele az önálló magyar jogybaok felállítását. Ebben a revíziós indítványban minden benne van, a klotúr, a szájkosár, rosszabb ez, mint a Dániel-féle indítvány. A kisebbség-

től nem lehet elrabolni a jogot, hogy elveit küzdhesse. Az indítványt nem fogadják el.

Tolnay Lajos: Pártolja az indítványt. Az a felfogása, hogy joga ebben a Házban csak a népnek van, a képviselőket pedig csak az a kötelesség terheli, hogy e jognak érvényt szeressenek. Eszébe jut egy német idézet.

Eötvös Károly: Magyarul is! (Derűtség.)

Tolnay Lajos: Mondom én magyarul is!

Joga itt csak a magyar nemzetnek van és a szelásszabadság nem lehet szabadosság.

Bródy Ernő: Eljen Tisza István! (Nagy zaj.)

Tolnay Lajos: Egyetlen európai parlament sem tárgyal olyan hosszú ideig, mint a magyar. A normális tárgyalást biztosítani kell. Itt örökös indemnitási tárgyalás van, amely miatt nem jut másra idő. Sajnos, Magyarországon ennek átérzésére kevés érzék van. (Zaj.) A függetlenségi párt közjogi helyzetével foglalkozik. A koalíció nem vette a házszabályrevízió programjába, mert ez nem program, hanem kényszerűség. A Tisza-féle revízió és a mostani indítvány közt nem lehet párhuzamot vonni. Akkor egy nemzeti ellenzék harcát akarták letörni. De itt van az elnök szövegvonási joga, melyet a horvátokkal szemben gyakorolt is . . . (Nagy zaj.) Szeretné látni azt az elnököt, aki a magyarsággal szemben is alkalmazni merné ilyen módon a házszabályokat. (Oriási zaj.)

Felkiáltások a disszidenseknél: Hát kőféle házszabály van? Halljuk az elnököt.

Elnök: Kérek csendet.

Bródy Ernő: Eljen a november 18!

Elnök: Rendreusítja.

Tolnay Lajos: Hisz-e valaki, hogy a mostani házszabályok mellett egyetlen olyan javaslatot is megszavazhataának, mely nem kedvez a nemzetiségeknek. Adott szavunk köti.

Eötvös Károly: Ki adta? A revízióra senki sem ad a szavát.

Tolnay Lajos: Az ország ettől az indítványtól vár minden jót. A házszabályrevízió a parlament legszükségesebb és legsürgösebb javaslata. (Derűtség.)

Kmetz Károly: Mutassák meg előbb a választási jogról szóló javaslatot.

Tolnay Lajos: Mit hozott eddig a koalíció küzd-ime?

Lengyel Zoltán: A vezérnek? Lipótrendet sárga nyugóval. (Derűtség.)

Tolnay Lajos: A házszabályrevízió ideiglenes, de szükség van rá az utca befolyásai miatt, mely majd az általános választói jog tárgyalásánál érvényesül. Ha nincs bátorságunk megcsinálni most a jövő nemzetiségi ellenzék ellen a házszabályrevíziót, akkor a Nye pozvolim! fogja befejezni állami életünket. (Nagy derűtség.)

Szunyog Mihály: Bécsnek kell a házszabályrevízió!

Tolnay Lajos: Kéri, fogadják el a revíziós indítványt.

Farkasházy Zsigmond: Beszédét határozattal javaslat beterjesztésével kezdi meg, melyben kéri a revíziós indítvány elvetését. A házszabálymódosítást most a házszabályok ellenére tűzték ki napirendre.

Elnök: Figyelmezteti, hogy nem enged a Ház határozatainak kritikálását.

Farkasházy Zsigmond: Újból rátér a Ház multikori határozataira.

Elnök: Ketszer is rendreusítja s félbeszakítja.

Szunyog Mihály: Legalább a mondatát hadd fejezzék be!

Egy hang: Zsarnokság!

Hódy Gyula: Ki volt ez? Ki mondta? Talán *Turóczi*, aki *Bánffy*sta volt. (Nagy zaj.)

Molnár János: Hát *Tolnay* mi volt? Nem szabadevű volt? (Nagy zaj.)

Nagy György: Csakhogy feladitok nekünk a leket. Ezentul majd azt nézzük mindig, ki volt a 48-as pártból szabadevű, ki volt darabont, ki volt *Bánffy*sta! Szép kis listát állitunk össze!

Beck Lajos: Hiszen nem is szégyen az, ha valaki *Bánffy*sta volt!

Nagy György: Nohát! (Nagy derűtség.)

Farkasházy Zsigmond: *Tolnay* beszédének hatása alatt egész csomó függetlenségi képviselő jelentette nekik, hogy a házszabályrevízió ellen szólni fel. (Derűtség.)

Farkasházy Zsigmond elfogadásra ajánlja a beszéde elején benyújtott ellenindítványt.

Azután Polit Mihály kéri, hogy beszédét holnapra halaszthassa.

A Ház az engedélyt megadja, mire az ülés véget ért.

Pénzintézetek beszámolója.

I.

Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24.

Arad egyik legelőkelőbb pénzintézete, az Arad—csanádi gazdasági takarékpénztár tegnapi tartotta tizennelcadik évi rendes közgyűlését. A nagy számban megjelent részvényesek örömmel vették tudomásul azt a rendkívül kedvező üzleti eredményt, amelyet az elmúlt évben az intézet produkált. A bizalmat, amelynek az intézet az aradi pénzpiacon örvend, fényesen jellemzi az a körülmény, hogy a múlt évi közgyűlés határozata folytán a két millió korona alaptőkének négy millióra való felemelése szép sikerrel hajtatott végre, sőt a részvényelírás művelet több százezer korona tulajjegyzéssel záródott. Az intézet jó hírneve és az a kiváló pozíció, amelyet az aradi pénzpiacon elfoglal, főleg a vezetőség fáradozásának és elsősorban Heinrich Sándor vezérigazgató elismert szak tudásának és ügybizalmának köszönhető.

A közgyűlésről részletes tudósításunk a következő:

Zselénszky Róbert gróf elnök távolléte folytán Urbán Iván h. elnök a közgyűlést megnyitván, üdvözlő az egybegyűlt részvényeseket és a jegyzőkönyv vezetésével Földes Soma főkönyvvezetőt bízza meg. Azután felkéri Heinrich Sándor vezérigazgatót az igazgatóság és választmány jelentésének felolvasására.

A felolvasott jelentés szerint az intézet a múlt évi kedvezőtlen pénzügyi viszonyok dacára magasabb nyeresémet tüntet fel, mint a mennyit az előző év eredményezett.

Az üzleti felesleg, mint tiszta nyeresemény 301,715 korona 59 fillért tesz ki, amelynek felosztását az igazgatóság akként javasolja,

a) 5000 darab részvény után a 18. sz. szelvény beváltására á 80 k. 150,000 korona,
b) az igazgatóság tagjainak jutalékára 30,343 korona 11 fillér,

c) a felügyelő bizottság tiszteletdíjára 3000 korona fordítottassék,

d) a fennmaradó 118,372 korona 48 fillér pedig a tartalékalaphoz csatoltassék.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta és Szathmáry Gyula indítványára az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása mellett az intézet érdekében kifejtett buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Azután Heinrich Sándor vezérigazgató felolvasta a tárgysorozatot második pontját, az igazgatóság és választmány jelentését a részvénykibocsátási művelet befejezéséről. E szerint az új kibocsátás által a közgyűlés rendelkezésére áll 3,500,000 korona, amely, összeg felosztására nézve azt a javaslatot teszi, hogy:

az alaptőke felemelésére	2,000,000 korona
a nyugdíjalap javára	500,000 korona
az árfolyamkülönbsései tartalékalap javára	200,000 korona
az ingatlan értékkülönbsései tartalékalap javára	100,000 korona

fordítottassék, az esután fennmaradó összeg pedig, a költségek levonása után az általános tartalékalap javára számoltassék el. Egyidejűleg javaslatot terjesztettek a közgyűlés elé az alapszabályoknak a tartalék- és nyugdíjalapokra vonatkozó pontjainak megfelelő módosítására.

A közgyűlés e javaslatot vita nélkül egyhangulag elfogadta.

A tárgysorozat harmadik pontja az elnök, tíz igazgatósági tag és huszonöt választmányi tag választása volt, amelyeknek tartamára az elnök a közgyűlést felfüggesztette és a szavazatszedő bizottság elnökének Keresztes Gyula dr.-t kéri fel.

A szavazás titkosan történt és eredménye a következő:

Elnök: Zselénszky Róbert gróf. **Igazgató-ság:** Breda Viktor gróf, Fábiana László, Friebeisz Miklós, Hegedűs László, Purgly János, Salacz Gyula, Szalay Antal, Urbán Iván, Vásárhelyi László. **Választmány:** Almásy Dániel gróf, Almay Olivér, Blaskovich Ernést, Bohus Zsigmond báró, Issekutz László dr., Justh Gyula, Károlyi Gyula gróf, Kintzig János, Kövér Márton, Mészáros Sándor dr., Neufeld Károly, Ifj. Purgly János, Purgly László, Révész Adolf, Sarlot Domokos, Solymosy Lajos báró, Szathmáry Gyula, Urbán Péter, Vajda Zsigmond, Vas Gusztáv, Vásárhelyi János, Vásárhelyi József, Wadowszky Gusztáv, Walder Gyula, Wenckheim Frigyes gróf.

A közgyűlés ezután más tárgy hiányában az elnök elterelésével lelkes hangulatban véget ért.

Jelen volt 3389 darab részvény képviselőben 51 részvényes. Ezek a következők:

Apor Gyula, Avarfy Ferenc dr., Breda Viktor gróf, Borsos Gyula, ifj. Bund Henrik, Czedly Károly dr., Dálnoki-Nagy Lajos dr., Dániel Endre, Domonkos József, Fábiana László, Földes Soma, Friebeisz Miklós, Gallényi Ernő, Glöck Károly, Hegedűs László, Heinrich Sándor, Istvánffy Béla, Kell Lipót dr., Keresztes Gyula dr., Kintzig János, Komlóssy Sándor, Kövér Márton, Kristyórány János, Maresch Gyula, Nachtnébel Ödön, Neuman Dániel, Nikolics Sándor, Párcs Béla dr., Parsa Péter, Pichler János, Priezl István dr., Probst Lajos, Purgly János, Purgly László, Révész Adolf, Sarlot Domokos, Schreier Jakab, Szalay Antal, Szathmáry Gyula, Szathmáry Károly, Szathmáry Mihály, Urbán Iván, Urbán Péter, Vajda Zsigmond, Vásárhelyi János, Vásárhelyi József, Vásárhelyi László, Vertán István, Wadowszky Gusztáv, Wagner József, Walder Gyula.

II.

Viktória takaréka és hitelintézet.

Tegnap délelőtt saját házában tartotta meg a Viktória takarék és hitelintézet Velics Mihály igazgatósági elnök vezetésével, a részvényesek elnök érdeklődése mellett 15. rendes közgyűlést. A közgyűlés előtt felolvasott jelentések a múlt évben elvégzett hasznos munkáról számolnak be, a melyek világosan és érthetően bizonyítják újra azt az ismert tényt, hogy a Viktória Aradváros és Aradmegye határain túl is számba veendő gazdasági faktor, melynek működése a legmodernebb színvonalon áll s elveit, a közgazdasági élet igényeinek szolid módon való kielégítését, egy pillanatra sem téveszti szem elől.

A közgyűlésen jelen volt 70 részvényes 1586 részvényt képviselve.

A Raicu Sebő vezértitkár által felolvasott igazgatósági jelentésből közöljük a következő beszéd részleteket:

Az intézet az elmúlt év teljesen abnormis pénzügyi viszonyai nem használta fel arra, hogy jövedelmét, különösen kamatbevételeit fokozza, hanem elsősorban azon fontos közgazdasági feladatot tartotta szem előtt, a mely válságos időben minden hivatású ismerő intézetre hárul. Iparkodott becsületesen megfelelni a hozzáfűzött várakozásnak és örömmel jelenti az igazgatóság, hogy a viszonyok minden nehézsége dacára azon kellemes helyzetben volt, hogy adóssáit kiméthette és rendkívül visszafüggőket senkitől nem követelt, ellenkezéleg, tőle telhetőleg kielégítette a jogos hitelkérdéseket.

Az intézetnek ezen kedvező helyzete elsősorban saját tőkéjének, gondos előrelátó bankpolitikájának és annak a bizalomnak köszönhető, amelyet üzletbarátai és a betevők részéről élvezhetett.

A nemzetközi piacon mutatkozó súlyos viszonyok dacára kedvezően fejlődött üzleti eredményekre hivatkoznak az intézet és a tavalyi válságos üzletét tőkében és jövedelmekben merősszöve zárta le.

A dividenda politikát perhorreskálja és nagy súlyt helyez az intézet tartalékalapjainak fejlesztésére, amelyek az idén elérik az egy millió koronát.

A Kiszjenőn létesített fiókinstanzhoz az igazgatóság nagy reményeket fűz és hiszi, hogy idővel ezen fiókinstanz ott közgazdasági őr fog betölteni.

Az elhalálozott Bonts Döme kir. közjegyző volt intézet elnök helyének a betöltését a közgyűlés elhalasztotta.

Az igazgatóságba Ciorogariu R. Romul szemináriumi igazgató és Demian Aurél dr. újból megválasztottak.

A mérleg számla egyes tételeiből kiemelendő:

Betétek: 5 $\frac{1}{2}$ millió K.-ról 6 millió K.-ra felül emelkedtek.

Váltótárca: 8,362 509 $\frac{89}{100}$ K.

Jelzálogkölcsonk: 1,450 003 K.-ra.

Folyó számla kölcsönök: 65,658 K.-ról 113,186 K.-ra emelkedtek.

Az 1907. évi 148,070.372 73 K. összforgalom mellett az intézet 185,566 66 K. tiszta nyereséget mutatott, amelyből 108,000 K.-át 9 $\frac{1}{2}$ os osztalékra; 31 391 68 K. át rendes tartalékalapra, 23,090 60 K. tantiémekre, 7108 44 K. a nyugdíjalapra és 5000 K.-át közművelődési és jótékonycélokra szavazott meg a közgyűlés.

Megemléksre méltónak tartjuk, hogy az intézetnek hatalmas, 775,740 korona értékű papír tárcája van, amely természetesen emeli a mobilitását.

Reálsak a 113 413 15 K. előre felvett kamatok és szembeütlő kevés a mérlegben felvett: 6116 korona hátralékos kamat.

Az intézet összes aktív vagyona 11,263 546 $\frac{03}{100}$ K.

A közgyűlés a szép eredményekért köszönetet mondott az igazgatóságának, felügyelőbizottságnak, vezérigazgatónak, az ügybizgó vezetőkárnak és a szorgalmas tisztviselői karnak.

Harc a revízió ellen.

Barabás titkos tanácsossága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 24.

A disszidensek egyelőre fáradhatatlannok a házszabályrevízió elleni küzdelemben. Fennen hangoztatják, hogy a revízió megszavazását meg fogják akadályozni. Hogy ebbeli elhatározásukat keresztül viszik-e, az egyelőre a jövő titka, de mindenestre érdekes titok, miután nagy kavardást idézhet elő.

A nap érdekességei közé tartozik az az elterjedt hír is, hogy Barabás Béla legközelebb titkos tanácsos lesz. Politikai körökben mint befejezett tény tárgyalják ezt a kinevezést, holott Barabás mit sem tud róla, illetve nem is akar tudni arról, hogy valaha is belső titkos tanácsos legyen.

Mai távirataink:

A disszidensek harca.

Az ellenzéki képviselők elhatározták, hogy a parlamenten kívül is megindítják a harcot a házszabályrevízió ellen. Lengyel Zoltán, Molnár Jerő, Bozóky Árpád és Nagy György képviselők, a 48-as disszidens tábor legagilisabb tagjai tegnap, vasárnap az orosházi függetlenségi kör meghívására leutaztak a magyar Alföld szívébe, hogy a nép előtt is felemljék tiltakozó szívukat a szájkosár ellen.

Békésosabán Achim András várta a képviselőket a pályaudvaron mintegy 300 hívéval az élén, akik nemzeti színű lobogókkal és bandával vonultak ki. A vonat megérkezésekor a senekar a Marseillais-t, azután pedig a Rákóczi-játszotta. Achim András üdvözölte a képviselőket, azt mondván, hogy a nép legyen a vezérük abban a csatában, melyre most elindulnak. Orosházán nagyszámu lelkes néptömeg várta a harcoló képviselőket. A szomszédos községekből is igen sokan jöttek be Orosházára, hogy a küzdő 48-asokat meghallgassák.

Miután Bikády Antal indítványára nagy lelkesedéssel megalakították az orosházi igazi 48-as pártot, Lengyel Zoltán állott fel szólásra.

— Nem vonjuk felelősségre a függetlenségi pártot — kezd Lengyel Zoltán — a nemzeti küzdelemért. Ami történt, megtörtént. De azt hittük, jobban lesz, mint eddig volt, vagy

legalább is megpróbálják jobban csinálni. Azt vártuk, hogy olyan politikát csinálnak, mely megvédi a nemzetet, megvédi a kispart és dologra készíti a gazdagot. Az erőgyűjtésből sem lett semmi, a függetlenségi párt elzúllt. A párt legtöbb tagja otthon ül, nem jönnek fel a parlamentbe, ilyen van egy két száz. Azelőtt a függetlenségi párt mindig a nép között járt, az ur egy lett a néppel, most pedig a függetlenségi párt nem mer a nép közé jönni. Ami a házszabályrevíziót illeti, a kormány nem akarja ugyan a szót a torkunkra forrasztani, fogunk beszélhetni akár rogyásig is, de ki akarják ferasztani azokat, kik a népért dolgoznak. A nemzeti küzdelem a házszabály és a szólásszabadság útján vitte a függetlenségi pártot és a kormányt a hatalomra. A mostani házszabályrevízióval mindent kiszolgáltatnak Bécsnek és mindent meg fognak szavazni az osztrák császárnak. Ezután nemcsak Soma, Samu, Lehel és Móríc lesznek udvari tanácsosok, hanem mindenki udvari tanácsos lesz és a Lipót-rendet fogja kapni. (Élénk derűtség.) Ezentúl a parlament sem lesz a magyar nép országgyűlése, hanem kupaktanács lesz. Wekerle berendeli a horvátokat és ezzel akarja agyonütni küzdelemünket. Mit akarunk mi? Azt akarjuk, hogy Magyarországon közvélemény legyen, hogy a függetlenségi párt országosan szervezve legyen, mert most a függetlenségi pártnak nincsen se szervezete, se sajtója. A házszabályrevízió ellen küzdenünk kell a legvégsőkig.

Lengyel nagyhatású beszéde után Nagy György mondott határozó beszédet, amelyet a következő kuruc verssel végzett:

Csordultig a pohár, oda a türelem,
Állj sarkadra végre kesergő nemzetem.
Elég volt a köny már,
Osztrák császár nem király
Eb ura fakó!

Majd Molnár Jenő, Szentos képviselője beszélt. Végül határozati javaslatot fogadtak el.

Barabás nem lesz v. b. t. t.

Az osztrák delegáció üléséhez még egyre tart és valószínű, hogy a hét végéig is elnyúlik. A magyar delegáció szerdára kitűzött záró ülését ezért március másodikára halasztották.

A képviselőház folyosóján többen megkérdezték ma Barabás Bélát, a magyar delegáció elnökét, hogy mi történik az osztrák delegációban benyújtott azon indítványokkal, amelyek a tisztí fizetések felemelését célozzák.

Barabás így válaszolt:

— Az egyeztető albizottság konstataálni fogja, hogy eltérések vannak a magyar és osztrák delegáció között. A magyar delegáció ennél fogva hivatkozik arra, hogy a két kormány beleegyezése hiányzik a tisztí fizetések felemelését tárgyaló határozatokból és így olyan költségvetési többlet forog fenn, amely nem is tartozik a delegáció hatáskörébe. Eanél fogva, mivel azokat a magyar delegáció nem is vette tárgyalás alá, azok elesnek és semmisenek tekinthetők.

Barabásról és Holló Lajosról ma azt híresztelték, hogy belső titkos tanácsosok lesznek. Erre vonatkozólag Barabás egy hírlapírónak a következőket mondta:

— Nem leszek titkos tanácsos, nem is akarok lenni. A kormány engem nem is értesített semmiről. Ha előre szóltak volna, akkor visszautasítottam volna, de ha nélkülem intézték el a dolgot, akkor nyilvánosan utasítom vissza, bármily ud-

variáns dolog volna is ez. Elég józan vagyok ahhoz, hogy neki ne menjek a veremnek.

Barabás egyébként a folyosón nagyon ingerülten tárgyalta az ügyet és indulatosan kikelt az ilyen híresztelések ellen.

Az új templom.

A templomépítő egyesület ülése

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24

Az aradi templomépítő egyesület tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Múlek Lajos dr. elnöklésével. A katolikus hitéletre fontos határozatok hozatala mellett a közgyűlés, a legmesszebb terjedő körben érdeklődést keltő megállapodásra jutott a templom építésének helyére nézve. A többség a *Ferenc-tér* mellett döntött. Azonban ez a megoldás nem mindenütt talált egyforma helyeslésre. A templom építése döntő tényező egy egész város fejlődésére, mert az közjelleget fogva magát képezi egy új kialakulásnak s így a Rácváros az, amely első sorban fejlesztésre szolgál s igen sokan a Szabadság téren álló *Schreyer*-féle telket találják legalkalmasabbnak. Lapunk vezető helyén egy Temesvárra költözött volt aradi polgár mondja el véleményét a templom helyéről, amelyre legalkalmasabbnak a *Boros Béni-tér* tartja.

A közgyűlésről a következő tudósítás szól:

Az ülést Múlek Lajos dr., a templomépítési mozgalom fejlődésének részletes ismertetésével nyitotta meg s bejelentette, hogy *Károlyi Gyula* gróf főispán az egyesület elnökségét elfogadta.

A közgyűlés az elnöki megnyitó elhangzása után az aradi katolikus hívek mély részvétét fejezte ki néhai *Desseoffy Sándor* csanádi püspöknek elhunyt felett s elhatározta, hogy az új katolikus templom építése iránt tanúsított meleg érdeklődéséért, melyet végrendeletében hagyományozott negyven ezer korona ajándékozásával juttatott legutóljára kifejezésre, emlékéért megörökíti s erről a temesvári káptalant értesíti.

Felkéri egyúttal a káptalant, hogy a néhai püspök által a templomépítés céljaira felajánlott s az utolsó két évig folyósított évi 4000 korona hozzájárulást juttassa el az egyesülethez.

A csanádi egyházmegye új püspökét, *Csernoch János* drt március első felében iktatják be püspöki székebe. A közgyűlés felhívást küld szét Aradváros katolikus hívőkhöz, hogy nagyszámu küldöttséggel mutassa be hódolatát főpásztora előtt s ebből a célból külön vonatot fog indíttatni Aradról Temesvárra. A közgyűlés felkérte az elnökséget, hogy a tisztelgés alkalmával adjanak kifejezést annak a főpásztor előtt, hogy az aradi hívek mélyen óhajtják a püspök élénk érdeklődését Arad városa iránt.

Kiss Ferenc mutatta be ezután a templomalap számadásait, melyek szerint a templomalap meghaladja a négyszázezer koronát.

Hosszabb vita fejlődött ki az új templom helyének tárgyában. Legtöbb szószólója annak az ideának volt, hogy az új templom ne csak a belváros szükségletét elégítse ki, hanem olyan határhelyre kerüljön, hogy több városrészből könnyen legyen megközelíthető.

A megyeházi parkban való építés tervét elejtették azért, mert, mint *Varjassy Lajos* polgármester kifejtette, városfejlesztési szempontból sem kívánatos, hogy a fő utvonalra koncentráltassék minden középület s a két hivatalos épület között zavarólag hatna a ha-

rangzugas Indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a *Ferenc-tér* találja legalkalmasabbnak arra, hogy ott a rendelkezésre álló tőkének megfelelő székesegyház épüljön s elhatározta azt is, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlést megkéri a tér átengedésére. Az érdekes vitában résztvevők: *Varjassy Lajos* polgármesteren kívüli *Múlek Lajos dr.*, *Kovács Vince*, *S eigerwald Alajos*, *Mittner József*, *Velcsöv Géza dr.*, *Földesy Miklós*, *Nachtnébel Ödön* és *Magyar Ferenc*.

Megalakult az Oltáregyesület.

Fővédnök: Csernoch János.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24.

Tegnap délután a városháza közgyűlési termében, óriási érdeklődés mellett alakult meg az aradi *Oltáregyesület*, melyet *Lakatos Ottó* dr. minorita rendfőnök apostoli buzgalma hívott életre. Az új egyesület, melynek egyetlen célja a katolikus hívők közt a hitélet emelése. Aradváros előkelő társadalmát egyesíti magában. A közgyűlés terme szűknek bizonyult a megalakulás alkalmára, oly széles rétegekben keltett viszhangot az egyesülésre felhívó szöveget, melyet a rendfőnök a napokban bocsájtott ki.

Az alakuló ülésre összesereglett érdeklődőket *Lakatos Ottó* dr. üdvözölte s mély gondolatokkal bővelkedő szíves beszédben fejtegette azt a szerepet, melyet az oltári szentség és annak tisztelete a katolikus istentiszteletben betölt. A lelkek megnevelését, tisztultabb életet vár az Oltáregyesület megalakulásától s erre a célra minden katolikus férfinak és nőnek törekednie kell.

Az Oltáregyesületnek célja a katolikus hívők között a hitéletnek emelése. Ezt pedig úgy vélik elérni, ha hívők az oltári szentségnek ismeretében és tiszteletében meg erősödnek, egymásra biztatólag hatnak. közösvallási gyakorlatokat tartanak, az egyház ünnepein és szertartásain testületileg vesznek részt. A másik célja az Oltáregyesületnek a templomok, különösen a szegényebb templomok ruházása és díszítése. Az egyesület tagjai ott, ahol az egyesület már megerősödött, hetenként egyszer összejönnek és lelki olvasmányok mellett a templomok számára szükséges egyházi ruhákat elkészítik.

A nagyhatású szónoklatot áhitatos csendben hallgatta végig a közönség.

Seathmáry Gyula nyugalmazott alispán gyűjtő beszédben hívta fel a megjelenteket a belépésre s beszédének hatása alatt a körözött taggyűjtő íveket még ott a teremben körülbelül kétszázán írták alá s azonnal ki is mondták az Oltáregyesület megalakítását.

Lakatos Ottó ismertette ezután az alapszabályokat, melyek az egyesület működésének irányát és keretét szabják meg. Az elfogadott szabályzat szerint három osztályba soroztatnak a tagok. 1. Pártoló tag, akik egyszer és mindenkorra *harminc* koronát fizetnek. 2. Rendes tagok vagy négy korona, vagy huszonnégy fillér tagsági díjat fizetnek.

A tisztikar megalakítása egyhangulag történt meg.

Megválasztották fővédnöknek: *Csernoch János* drt, a csanádi egyházmegye püspökét, védnöknek, *Károlyi Gyuláné* grófnét, védnöknek: *Biró Albert*et, elnöknek: *ösv. Hausser Károly* né, alelnököknek: *Boross Jusztinát*, *Baross Boriskát*, *Löcs Rezső* né, *Scharfner Sándor* dr. né, jegyzőnek *Drescher Gizellát*, pénztárossá: *Hoffmann Antalt*, ellenőrré: *Buják Sándort*, szám-

vizsgálókká: *Reicher* Károlyt, *Kosztka* Emilt és *Angele* Mályást.

A megválasztott tisztikar nevében *Hauzer* Károlyné köszönte meg a közgyűlés kitüntető bizalmát, mire *Lakatos* rendfőnök szép szavakban üdvözölte a tisztikart. Végül *Biró* Albert buszította a tagokat a vallásos életre.

Az elnökség ez uton is felkéri mindazokat, akik a farsangvégi oltári szentségimádás funkcióiban részt akarnak venni, jelentkezzenek a székesegyházi sekrestyében a holnapi nap folyamán.

Aktuális emberek.

*

A polgármester, stb. jelölt.

Arad, február 24.

Az Állandóan Facérok Klubja, amely közhasznú társadalmi egyesület már régóta érzett hiányt pótol, a legközelebbi időben el fogja veszíteni egyik legtehetségesebb tagját. Ez a legtehetségesebb tag ugyanis benyújtotta pályázatát Arad város polgármesteri állására, kifejtvén, hogy amennyiben ezt az állást nem nyerné el, hajlandó megelégedni a Lócs Rezső helyével is. Ha azonban megtörténne az a méltánytalanság, hogy ezt az állást Lócs Rezsővel töltenék be, a tehetséges férfiú kényszerűségből elfogadná a főjegyzőséget, sőt az adóügyi tanácsosságot is. Ha azonban az irigy sors még ezeket az apróságokat is megtagadná tőle, ő hajlandó főkapitányságot, iktatói, vagy kiadói, levéltárosi, anyakönyvvezetői, számtisztai, fogalmazói, aljegyzői, rendőrhadnagy állást is elvállalni.

A vállalkozó szellemű urat, aki mindezekre az állásokra benyújtotta pályázatát, Huft Istvánnak nevezik. A név azonban mellékes. A fődolog az, hogy a pályázati nagyvállalkozó csupán egy állásra nem mert pályázni: a kulturtanácsosira. Egyrészt azért nem mert, mert ez az állás még nem született meg, másrészt azért, mert valószínűleg tudta, hogy ez a csekélység egy közismert tanügyi férfiú számára van fenntartva, lefoglalva, felülfoglalva és telekényvileg bekebelezve. Odáig pedig még a legvakmerőbb tömegpályázók merészsége sem terjed, hogy ilyen személyhez kötött pozíciót akarjanak elfoglalni.

Arad kiváló polgármesterjelöltje, aki mindenáron ki akarja buktatni *Varjassy* Lajost jelenlegi állásából, igen szép multtal, sőt jelenleg dicsekedhetik. Jelenleg több veteránegyletnek tagja és esekély nyugdíjára támaszkodva, halad az élet régi útjain. A fentemlített csekély nyugdíj Huft István járásbírói működésének eredménye. Huft István, ez az egytagú névvel dicsekedő ur, mióta nyugdíjaztatása miatt elesett a sommás keresetektől, — más kereset után nézett s eközben Aradvárosára vetette becsületben megőszült szeméit. Ma, amikor minden polgárt „mester” névvel, címmel és jelleggel ruház fel a köznép, egyáltalában nem csudálatos, hogy Huft mester, mint magyar polgár, — polgári és mesteri mivoltát szerves egésszé kívánja kögíteni: polgármester akar lenni. Ez az indoka a polgármesterségre való pályázatnak.

Ami a tanácsosi állásokat illeti, Huft urnak ezekre is van jogcíme. Ő ugyanis tudja, hogy tanácsokkal amugy is mindnyájan el vagyunk látva: teljesen mellékes tehát, hogy azokat a tanácsokat, amelyekre semmi szükség nincs, Lócs Rezső adja e, vagy ő. A lényeg az, hogy tanácsosnak lenni tanácsos. A kulturtanácsosság azért vétetik ki ezen arany-szabály alul, mert egy elaggott, rokkant férfutól semmiféle tarát nem lehet kívánni: sem bírák, sem gyalogturát, annál kevésbé kulturát.

Ami a többi, vagyis az összes városi tisztségeket illeti, azokra nézve Huft Istvánnak szintén igen elfogadható jogcíme van. Huft István ugyanis nyugdíjas. Méltótanácsok elképzelni, hogy egy ember, aki gyalogtúrát érdemel a nyugalmáért, mennyire megér-

delmi a díjazást, ha nem nyugszik. Ezért az áldozatért igazán potomság egy kis főkapitányi fizetés.

Igy gondolkozik Huft István. Csupán egyet felejtett el a nagybecsű férfiú: azt, hogy őt a nyugalmóért díjazák. Hat akkor mért nem nyughatik?

Márki Sándor felolvasása.

A Kölcsey-egyesület közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24.

A Kölcsey-egyesület vasárnap délelőtt a városházán tartott közgyűlésében valóságos ünneppé avatta egy munkában eltelt év beszámolóját. Az ünneplés középpontja *Márki* Sándor dr., a kolozsvári egyetem kiváló történettudósa volt, aki 22 esztendő után újra a felolvasó asztalhoz ült abban az egyesületben, melynek alapításában a munka oroszlánrésze az övé volt.

A terem egészen megtelt. A közönség nagyobb része lőkből állott, a karzatokat pedig a tanuló ifjuság foglalta el, ami által a közgyűlés tulnőtt a sablonos keretekem. A megjelent vendéget hatalmas éljenzéssel üdvözölték, akinek láthatóan jól esett a régi szeretetnek ez az önkéntes megújulása.

Varjassy Árpád elnöki megnyitójában az egyletek elszaporodására mutatott reá és majd a következőkép folytatta:

Az egyesületek versenyében ma már csak azok állhatják meg helyüket, amelyek a társadalom erszényéből igénybe vett áldozatokkal szemben megfelelő, vagy ezeket meghaladó ellenértéket nyújtani tudnak. — Mai közgyűlésünk nemcsak külsőségekben ünneplés, de bensőleg is valóban ünnep, mert körünkben látjuk ama férfiut, aki egy negyedszázad előtt a Kölcsey-egyesület eszmájének megvalósulását és a megvalósult egyesületnek az ő mindenkit lebillincselő szellemi előkelőségével életrealóságot adott. Üdvözöljük mint egyesületünk tiszteletbeli tagját azzal a megnyugtató és felémelő tudattal, hogy a Kölcsey-egyesületet, a husz év előtt lthagyott gyermeket szép reményekre jogosító ifjává neveltük.

A gyűlés második pontja *Szöllösi* István titkári jelentése volt e cím alatt: *A Kölcsey-egyesület régi és mostani asszonyai*. Az irodalmi formában felolvasásnak ezánt jelentés alapgondolata az volt, hogy a Kölcsey-egyesület férfinevek, de női lelkek szövetezete. Így volt 27 év előtt is, az alapításkor, midőn 126 pároló tag közül 78 volt a nő, így van ma is, midőn a könyvtár és a felolvasások közönsége kilenczted részében nő. Ezen alapgondolat köré foglalta az egyesület mult évi törekvéseit és munkásságát magyarázó adatokat, i azolván velük, hogy a visszaszerzett népszerűség tényezői ugyanazok, melyeket Márkiék 27 év előtt megjelöltek.

A jelentések elhangoztával, a zugó tapszal fogadott vendég ült a felolvasó asztalhoz, hogy „Az aradi intelm” címmel megtartta előadását.

Gyönyörű képpel kezdte.

Az ősszel mult 42 esztendeje, hogy egy tanulótársa, akinek sehogy sem volt magyar a neve, átadott neki néhány mesél virágot, melyek közt a pitypang volt a legszebb. Az aradi vértanúk sírjáról hozta. A heiyen, ahol a legnemesebb férfiak kinhalált haliak, a pitypang a legszebb virág. Leveleit a franciák megeszik tavassal salátának; nekünk még annak sem jó. Nem adunk neki helyet egyebütt, mint vértanunk sírján. Igaz, hogy ilyen sírokkal tele van az ország. Evező alakú bóbítáját olyan könnyen elfújja a szél. Nagyon jól terem olyan földön, ahol örök emlékezetre méltó szívek porladoznak.

Már akkor gyerekeszszel is azt gondolta Márki, milyen jó volna, ha a hazaszeretet sem volna kerti virág, hanem pitypang, amelyik megierem mindenütt. A költő megsejtésével és a tudós tisztalátásával szerkesztette ezután össze az aradi vértanúk köré a történelmi eseményeket, hogy a hazafiság pitypangja mennyire mindig és mindenütt élő a földön, amelyen Áradnak, mint gazdaságilag fejlett, erős városnak is a vértanúk városaként kell maradnia.

Kovács Vince indítványára az előadást ki nyomatja az egyesület.

Ezután *Somogyi* Mór dr. indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a Kölcsey-egyesület élére áll annak a társadalmi mozgalomnak, mely *Asztalos* Sándor emléktáblájával szemben *Bocskó* Dániel polgári vitézségét is megörökíteni óhajtja. Végül *Varjassy* Árpád elnöknek, *Krenner* Miklós dr. alelnöknek és *Szöllösi* István titkárnak, a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki azért a széles látókörrrel és finom ízléssel végzett munkáért, melylyel a *Kölcsey-egyesületet* a mai színvonalra emelték.

A t. Házból.

*

Várják a vajdát.

Féltiz óra délelőtt. Pocsék idő; olyan, aminő a bátrabb képviselőket is otthon fogja. És ime, ma délelőtt féltiz órakor, amikor a politikus számára még csak pitymallik s horkolása erősebb tenorba fordul, megjelenik *Eötvös* Károly egyik testőrkapitánya, *Schlesinger* Samu törtelli nagybirtokos kíséretében. Ketten vannak a néma folyosón. *Eötvös* hasztalan keres halgatót. Csak apró szobrokat lát, amelyek a folyosó belső párkányán merevednek rá, mint ha erőltetnék emlékezetüket, hogy kicsoda is ez a dacos öreg, aki paksamótás fegyvereket suhogtat a házszabályreviziók koalíció ellen.

A képviselőház szolgáló lépkednek el előtte. Egyik-másik hóna alá csapja a poroló szerzőt és úgy tekint reá. Kíváncsiságuk arcaikra költözik s egymástól kérdik: mit keres itt a vajda? Édesapja annak a híres mondásnak, hogy: amit ma meg ehetsz, azt halaszd holnapra.

Aztán jelentkeznek a mandátumos férfiak előre vetett politikai árnyékaik: az uiságiró. Megrendülten sorakoznak a vajda körül s a szemüket önkéntelen csudálkozással fordítják a fallóra mutató lapjára. Cudát mivel a jó angyal, mondja az egyik. „Talan le se fekd.” — talárgatta a másik és gőzfürdő helyett ide tévedt. Ezt a mókát aztán lódtják azzal, hogy a vajda ma nem masszírozta magát. Ő maga masszírozza ma Nagy Emil alkotását.

Tíz óra tájon is alig vegyül néhány képviselő a vajda hallgatóságába. Hatan vannak a nívaiásokak. *Eötvös* Tisza Istvánt szapulja, aztán a házszabály revizióját s hiro terjed, hogy *Eötvös* Károly a vezérőbízottság titkáiról lebbend le a fátyolt.

Az ülés megnyitása után nyomban rátérnek a házszabálymódosításra. Az első szónok *Piliszy* István dissziden. Beszédje csak előkészítője a nap eseményének: *Eötvös* Károly felszólításának. A karzat népes. Sokan jöttek a hetedik kerület választópolgárai, akikkel, a vajda szerint, azért sikeres az együttműködés, mert nincsenek vele egy politikai véleményen. Ugy vélik, hogy déli tizenkét óra tájon kerül a sor *Eötvös* Károlyra. Nagy toborzás, telefonon s távirati izenettel szóitják a képviselőket a Házba. De elmarrik dél és mégse kerül a sor *Eötvös* Károlyra. A karzaton összegyűlt kíváncsiak lassan lassan elhagyják a t. Házat. Szét-

foszlik az érdeklődés, mert egy óra tájban már bizonyos, hogy Eötvös ma nem fog beszélni. Nem is beszélt, de holnap okvetlenül rá kerül a sor, ha csak időközben meg nem gondolja magát a vajda és lemond a szóról. Vele már gyakran történtek efféle esetek.

Remetei F. Károly meghalt.

Arad, február 24

Remetei Fülöp Károly. Aradváros törvényhatósági bizottságának tagja ma délután hosszas szenvedés után elhalálozott. Remetei halála őszinte, mély részvétet keltett Aradváros társadalmában, amelynek hosszú éveken át egyik jelentős szerepet játszó tagja volt.

A ma elhunyt öreg ur hosszú időközön át folytatott ügyvédi gyakorlatot, amelyet csak pár évvel ezelőtt hagyott abba, amikor előrehaladott kora és betegsége a prakszisban megakadályozták. Az aradi ügyvédi kamarának egyik legrégebbi tagja volt. Még akkoriban szerzett ügyvédi diplomát, amikor a doktorátus letétele nem volt kötelező. De Remetei mégis megszerezte a diploma mellé a doktori címet is.

Az öreg ur virilis joggal volt tagja Aradváros törvényhatósági bizottságának és mint ilyen, éveken át tevékeny részt vett a városi élet irányításában.

Régebben szorgalmasan eljárta a közgyűlésekre és a különböző szakbizottságok üléseire, de pár év óta betegsége megakadályozta a közéleti funkciók teljesítésében. Azért állandóan érdeklődéssel viseltetett a közügyek iránt és még betegsége alatt is nagy figyelemmel olvasta a lapoknak a városi ügyekről szóló tudósításait.

A megboldogult kétszer nősült. Két fia volt: Remetei Fülöp Zoltán dr., aki gyakorló ügyvéd volt a fővárosban és tavaly halt meg és Remetei Fülöp Dező gyógyszerész.

A Remetei család nagy zenekedvelő és zeneértő. Az elhunyt családfő gitározott és hegedült. Első nejével együtt gyakran lépett fel műkedvelői előadásokon és több dalárdának tagja volt. Jótékonyága számos alkalommal megvilágotított a közintézmények támogatásánál. Csak nemrégiben az aradi polgári iskola szegénysorsu tanulóira részére kétezer koronás alapítványt tett.

Remetei F. Károly halálának hírére kitűzték a városházán a gyászlobogót. Temetésén, amely holnap lesz, képviselteti magát a törvényhatóság bizottsági is.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedelmi nyugdíjgyűlés, mint a Magyar vaskereskedelmi alkalmazottak, vas- és fémipari tisztviselők országos nyugdíj egyesületének fiókja, vasárnap délelőtt, Kneffel Lajos elnök vezetése alatt tartotta rendes évi közgyűlését. Az évi jelentésből örömmel vették tudomásul, hogy a fiók tagjainak száma elérte az ötvenet és hogy az egyesület vagyona az aradi kereskedő ifjak betegsegítő egyesületének két átengedett alapítványa: a Neuman- és Habereger-alapítványok révén 1000 koronával gyarapodott. Eich István indítványára a vezetőségnek, különösen az elnöknek elismerést szavazott a közgyűlés. A jelentéshez még Schwarz Zsigmond szólt hozzá. Eután megejtették a tisztújítást. Kneffel Lajos elnököt egyhangulag, szavazás mellőzésével választotta meg a közgyűlés; a többi tisztségekre nézve a választást Hacker Mór, mint szavazatszedő bizottsági elnök vezette. A tisztkart és a választmányt jobbra annak régi tagjaiból alakították meg.

(*) Az aradi posta- és táviratbiztosítók sport-egyesülete 23-án este 7 órakor Aradon III. évi rendes tisztújító közgyűlést tartott. Az egyesület védnökeül Széi Ernő főposta főnököt választották meg. Elnök lett: Balogh István pályaudvari postafőnök, alelnök: Kerényi Kálmán, titkár: Till Ede, jegyző: Irina Gergely, pénztáros: Danhoff Sándor, ellenőr: Erdélyi Ferenc, sportintéző: Jahl Nándor, szertáros: Bernhardt Gyula, orvos: Hecht Arnold, számvizsgáló-bizottsági tagok: Jakab Dezso, Fritz Lóránt, Székely Károly. Megválasztottak még 21 választmányi tagot.

(*) Az új ipartörvény javaslat előadói tervezték a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottakra rendkívül fontos új intézkedéseket tartalmazó Faragó Radosó március 26-án, szerdán este 9 órakor az Aradi Magántisztviselők egyesületének helyiségében (Központi Szálloda) tartandó értekezleten ismertetni fog. Erre az értekezletre az ügy iránt érdeklődő magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat ezután is meghívja az elnökség.

Köpeniki Berger Ignác.

Egy álhirlapiró szélhámosságai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24

Balla Berger Ignác, az Aradon is ismert szélhámos aradi szereplése után, mint megirtuk, Debrecenbe ment, ahol alaposan megpumpolta Lónyai Piroskát, az ottani szintársulat primadonnáját. Miután a hajduk városában leleplezték, Szegedre tette át szereplésének színterét, még sokkal nagyobb eredménnyel, mint Aradon vagy Debrecenben. Viselt dolgait nemcsak vakmerősége mellett bizonyítanak, hanem nagyon mulattatók is.

(„Én gentleman vagyok.”)

Köpeniki Berger Ignác szombaton reggel szemtelenül beállított Somogyi Sálveszter dr. szegedi főkapitányhoz és a következőket mondotta el:

— Kérem, én Balla-Berger Ignác vagyok és rólam a Szeged és Vidéke mai számában azt írta, hogy szélhámoskodom és hogy Fűchsl Mór en kerektem volna a halálba. Ez nem igaz, mer én kifogástalan gentleman vagyok. Ű em na, igaz, de csak államfogházat, hom lo agis ügy miatt. Azért jöttem a főkapitány urhoz, hogy ne higyen a megjelent cikknek. H rom na, Várhelyi József rókus plébános iradjában voltam alkalmazva és onné csak két nappal ezelőtt léptem ki apró félreértések miatt. Azóta tanítással kerestem a kenyeremet... Ami pedig a rágalmazó cikk állításait illeti, én igenis hirlapiró voltam és a Nagyvárad-nál meg a Tiszántul-nál dolgoztam. Különbén pedig sajtópört inditok a Szeged és Vidéke ellen.

A főkapitány egyelőre elbocsátotta Berger urat, aki különben kifogástalan erkölcsi bizonyítványt mutatott föl, de természetesen rögtön érdeklődni kezdett a Szeged és Vidéke közlései nyomán azokról a „lovagias ügyek“-rő, amelyek Berger ur kifogástalan zsentimenségét bizonyítják és amelyek miatt a szegény az államfogházba került.

(Mit üzennek Nagyváradról?)

A főkapitány rögtön táviratozott Nagyváradra, hogy adjanak fölvilágosítást Balla-Berger Ignác muljáról. De miután a távirati válasz késott, de a kifogástalan zsentimennek adandó elégtétel nem keshetett, a főkapitány megbizta Temesváry Géza dr. rendőrkapitányt, hogy telefon úján lépjen érintkezésbe a nagyváradai rendőrséggel, ahol Balla ur zsentimenségének szalonleketeké a kiált őrizge ik. A nagyváradai rendőrségről Beméy Ferenc dr. kapitány adta meg a választ és pedig a következőképen:

— Balla-Berger Ignác szélhámosságairól ősmert, közveszélyes alak, aki főszerepet játszott abban a bűnpörben, amely a halálba kergetett mihiomos, Fűchsl Mór öngyilkossága nyomán keletkezett. Balla szövetkezve egy Nógrádi nevű notárius és börtönben hűsölő emberrel, meg akarta zsarolni Fűchslt, akit Ballán elkövetett, állítólagos perverz üzelmekkel vádoltak meg, hogy az ügy elhallgatásával pénzt csikarjanak ki tőle. A szegény Fűchsl a nyilvános botrány elől a halálba menekült, a két zsaroló pedig a törvényszék elé került. Nógrádít másfél évi, Berger Ignácot hat hónapi börtönre ítélték, de ez az ügy még felebbezés miatt van. Azonban Berger olyan alak, aki tényleg veszélyeztetheti Szeged társadalmát is és ezért egész nyugodt lelakkal kitoloncolható. Hirlapirónak Bergerit soha senki sem tartotta, nem is volt soha.

Berger Ignác tehát tényleg kifogástalan zsentimén, tényleg csupán egy kis lovagias ügy miatt volt baja az igazságszolgálatással.

(„A klerikális böcher.”)

A kis köpeniki zsentimén ezelőtt négy héttel tisztelte meg Szeged városát becses jelenlétével. Az illusztris vendég legelőször is a rókus plébániát tüntette ki látogatásával.

— Balla Ignác katolikus hirlapiró vagyok — mutatkozott be előkelő grandezzával, de azután megtört hangon folytatta: — Eddig a nagyváradai Tiszántul munka ársa voltam, de a klerikális újságirónak nehéz a kenyeré, tetszik tudni, kénytelenek voltak elbocsátani, mert a szerkesztőségi létszámot csökkentették. Állás nélkül maradtam. Mint a keresztény eszme egyik buzgó katonája, azzal fordulok főisztelelődségedhez, kegyeskedjék valami álláshoz juttatni.

Várhelyi József plébános csupán az állás nélkül kuzkódó fiatalembert szánta meg benne, amikor ősmert jóindulatával pártfogásába vette és egyelőre a plébánia irodájában adott neki alkalmazást.

De hogy teljes legyen a humor, Balla ur beállított a zsidó iskolához is, ahol szegény rabbi növendéknek mutatkozott be és csupán azt az egy kegyet kérte, hogy ebédet adjanak neki. Ezt a kérését teljesítették is és míg a „klerikális újságiró“ a rókus plébánián hivataloskodott, addig a „szegény böcher“ a zsidó iskolában ette a kóser ebédet.

(„Balla plébános.”)

Várhelyi József plébános oly jóindulattal volt Balla iránt, hogy még azt is elnézte egy ideig, hogy hozzáértés nélkül végzi a dolgát. Később jött a hivatalba, lustán dolgozott, de a derék plébános nem akarta kitegni télviz idején az utcára. Ezt a különös jóságot aztán alaposan akarta meghálálni a keresztény eszmék lelkes böchere.

Levelezésbe bocsátkozott egy vidéki pénzüntézzel. Azt írta, hogy ő, Balla Ignác plébános, kölcsönt szeretne fölvenni váltóra. A leveleket címezzék a rókus plébániára, ott időzik most vendégképen... Jött is a levél, hogy „a kölcsönügyet elintézés alá vettük.“ Jött aztán egy másik, Várhelyi József plébános címére, amelyben Balla Ignác urról információt kért a pénzüntézet. Berger — aki a leveleket a postástól átvette reggelenként — föl bontotta az információt kérő levelet és nyomában megírta a választ — Várhelyi plébános a írásával:

— Balla Ignác plébános rokonomnak egész nyugodtan megadhatják a kölcsönt s ha kell, jótálok érte.

A levelet elküldte és már-már megkapta volna „plébános ur Balla“ a pénzt, amely akadálytalanul jutott volna a kezébe, mert ő vette

át mindig a postát, amikor hirtelen beütött a ménkü és a kártyavár rombadőlt a kifogástalan zsenelmén pehjére Várhelyi plébános megtudta a szélhámossgot és a hálátlan aranyifjut ki-debta a paróliáról.

(A utolsó lovagias ügy.)

Ezeket és még más egyebeket is megtudott a rendőrség. Gróf Dzsó rendőr-biztos egész nap nyomozott. Balla ur a többi között egy Szegeden élő rokonát is meglapta, több embert megpumpolt, egy rózsás ambiclióju színészről becsapott különböző ajánlatokkal és végül két előkelő családnál tanítóságot vállalt, hogy okleveles tanító és vizsgáit a szegedi tanítóképzésben tette le, de mindenről kidörmölte, hogy hazudott, csalt.

Azonban egyetlen „károsult” sem tett el-lene följelentést és miután üzelmel csak ma-gánvádra üldözhető, nem is indíthatták meg ellene a bűnügyi eljárást. De a közrend veszélyeztetve volt, a várost meg kellett tisztítani az ilyen szélhámostól, miért is Somogyi Szilveszter dr. főkapitány délután fél hatkor kihir-degte előtte a határozatát.

— Balla-Berger Ignácot, aki komolyan ve-szélyeztetni a közrendet, a főkapitány kiutasítja a városból és 24 óra alatt köteles Szegedet elhagyni, különben kiloncolják.

A zsenimént még ebben a dolgában sem tagadja meg lovagias szerencséje. 24 óra alatt kell elintéznie ezt a lovagias afférját, különben diszkvalifikálják! Szegény lovag! Pedig milyen szép volt az élet Szegeden...

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Az Ördög, vigjáték. (A. bérlet.)
Szerda: Varázskeringő, operett. (B. bérlet.)
Csütörtök: Koldusgrót, operett. (C. bérlet.)
Péntek: Sámson, színmű. Bemutató előadás. (A. bérlet.)
Szombat: Sámson, színmű. (B. bérlet.)

Jézus élete.

Arad, február 24.

Az aradi Uránia színház ma este fénye-sen beigazolta, hogy nemcsak szórakoztató, ha-nem tudományos és ismeretterjesztő műintézet is és hogy mindenképen megfelel azoknak a reményeknek, melyeket a megnyitáskor hozzáfűztek. Csak nemrégiben a budapesti Uránia színház segédletével rendezett tudományos elő-adásokat, ma este pedig már a saját erejéből rendezett tudományos előadást.

Jézus élete címen három felvonásos dara-bot mutattak be. A darab fölöleli Jézus Krisztus egész életét. Születését, gyermekkorát, cso-datattelt, keresztfeszítését, fölhamadását, mind-ent pedig annyi korhűséggel, annyi realizmus-sal, hogy a hallgatóságot valóságos áhitat fogta el a képek láttára, úgy, hogy ma este valóságos templomi csend uralkodott a különben min-dig hangos, vig mozi színházban.

Az előadás sikerességét emelte az, hogy az aradi templomi énekkar Sperber Frigyes ve-zetése alatt a vallásos témára való tekintetből több egyházi dal éneklésével közreműködött.

Dicséret illeti meg Horovitz Gusztávot, az Uránia színház agilis igazga óját az előadás rendezéseért, ugyancsak Liptai Károly nagyvá-radi hírlapírót, aki a rendezésben segédkezett és az előadáshoz bevezető tanulmányt írt, me-lyet Horovitz Gusztáv olvasott fel.

A szünetek alatt az aradi háziéred zenekara játszott a megszokott kifogástalan módon.

Az előadást ma este zúfolt ház nézte vé-gig, amely sokat tapsolt a remek előadásért, melyet különben az igazgatóság most tíz este-n át megismételtet, hogy mindenkinek alkalmá-

legyen azt megnézni. És az előadás meg is ér-demli, hogy mindenki megnézze.

* Szókimondó asszonyság. A nyáron Gál Gyulától láttuk Sardou híres darabjában, a Szókimondó asszonyság-ban Napoleon parádés szerepét. Azóta nem ment a darab. Ma nagyon szép repri-zben láttuk viszont a kedves darabot mely nagy sikert hozott H. Novák Irénnek Madame Sans Génée pompás szerepében, melyet ragyogó talentumának minden kedvességével játszott meg. Kitűnő volt Napoleon szerepében Hunyady József, aki nagy ambícióval és inten-zív sikerrel játszotta meg a nagy császár ki-tűnően beállított alakját. A többi szereplő is sikerrel játszott. H. G.

* Benkő Ilona képe. A hölgyekkel szem-ben kötelező udvarlásságrögton kátyuba esik, amikor arról van szó, hogy egy, a gyengébbik nemhez tartozó valaki versenytársául sze-gődik az erősebb nemnek. Különösen áll ez a tétel a művészetek terén, ahol a művésznél nem annyira a nem, mint az izlés nemessége az irányadó. A művész mindig szemleges nemű, hasonlóképen azokhoz az arkangyalokhoz, akik-ről századokon keresztül vitatták komoly egy-házi férfiak, hogy vajjon férfiak, vagy nők e? Mindeseknek az előrebocsajítása annak az öt-letéből válik szükségessé, hogy egy meglehe-tősen ismeretlen név tulajdonosnője, Benkő Ilona, meglepő merészséggel egyszerre kollek-tív kiállítással áll a közönség elé. A kisasz-szony, — azaz pardon! — a művész a fest-mények egész sorát viszi a hódító harcba, még pedig meglepő sikerrel. Komoly talentum kibontakozásának jelenségét a Weisz és Klein cég tárlati helyiségeiben kiállított képek, ame-lyek itt-ott ugyan a kiforratlanság bájos hi-báiban vétkesek, de általában erős megézésre és kitűnő szemre vallanak. Különösen a port-rait között van néhány, amelyen a legkriti-kusabb szemmel sem lehet kivetni valót ta-lálni. Szinte meglepő rajzolási készség jellemzi ezeket a képeket, amelyek között néhány ér-tékes vázlat is akad. A tárlaton Pdlla János aradi rajztanár is szerepel öb igen értékes akvarellal és szénrajzzal. A tárlat minden te-kintetben érdemes a közönség figyelmé-re.

* A Linek kiállítás. A Linek festmények pekre még mindig folyik a péntek. Földrajzi és karrikatura a mai nap legújabb látványosa ta-lált. Még néhány napon belül, amíg a kiváló művész magas színvonalu festményei Aradon lesznek, a legmértányosabb áron szerezhetők be, és így a művásárló közönség bizonyára meg-fogja ragadni a kedvező alkalmat. Linek Lajos a holnap napot Aradon tölti és egész nap a vásárolni szándékozó közönség rendelkezésére áll. A tárlatot a művész Aradról vagy Nagy-váradra, vagy Temesvárra viszi.

* Az Ördög. Molnár Ferenc diadalmas, mo-dern színjátéka, az Ördög meghódította a tori-nót olasz közönséget, a finom izlésű bécsi szin-házlátogatókat s a közel jövőben hét német színpadon fog szerepelni. Az aradi színház ve-zetősége e heti műsorába ismét felvette az Ördögöt, amely annak idején zajos sikert aratott az aradi színpadon is. A keddi előadáson a régi, kitűnő szereposztással megy a darab. Szendrey igazgató játéka a címszerepet, a többi szereplő pedig H. Novák Irén, H. Kö-rössy Juci, Heppesné, Dilly, Várnay.

* A Sámson bemutatója. Általános, nagy érdeklődés mutatkozik ma is a Sámson pénteki bemutatója iránt. Henry Bernstein darab-jától csak esztranzó dolgot vár a közönség s így érthető az a kíváncsiság, amelyvel ennek a kiváló francia szerzőnek új darabját várják.

Ügyvéd a kamarája ellen.

Fegyelmi ügy a darabont-kor-szaktól.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 24.

Egy lugosi ügyvéd érdekes fegyelmi ügyét tárgyalta ma az aradi ügyvédi kamara. A fe-gyelmi ügy, amelyben nemcsak az illető ügy-véd, hanem a temesvári és szegedi ügyvédi kamarák is szerepet játszanak, még a nemzeti küzdelem idejében keletkezett és indító oka Lányi Bertalan igazságügyminiszterre való ki-nevezése volt. Mikor ugyanis Lányit a Fejér-várú kabinet igazságügyminiszterévé nevezte ki a király, Lányi a régi gyakorlatához hiven leiratban értesítette kinevezetéséről az ügyvédi kamarákat s közöttük természetesen a temes-vári ügyvédi kamarát is. Noha az uzus az, hogy ilyen esetben a kamarák üdvözlik a mi-nisztert, a rendkívüli viszonyokra s a darabont-kormány ellenszenves voltára való tekintettel az összes kamarák üdvözlés nélkül helyezték irattárba Lányi leiratát. A temesvári ügyvédi kamara volt az egyetlen, amely viharos köz-gyűlés után üdvözölte a darabontminisztert.

Igy értesült erről Rostás Gyula dr. lugosi ügyvéd is, akit az üdvözlés híre szerfelelt fel-háborított, úgy, hogy érzelmelt egy rendki-vül éles és a kamarára nézve sértő hangú cikk-ben találta a nyilvánosság elé az egyik délví-deki lapban.

Rostás Gyula dr. cikke természetesen a temesvári kamara elnökségének is tudomására jutott s miután a cikk hangja erősen sértette a kamara tekintélyét: a kamarai ügyész meg-indította Rostás ellen a fegyelmi eljárást. Mivel azonban az ügyben a temesvári kamara, mint érdekelt fél, nem itélkezhett, az eljárás lefolytatására a minisztérium a szegedi ügyvédi kamarát delegálta.

Itt le is tárgyalták a fegyelmi ügyet, a mely azonban Rostás Gyula felmentésével vég-ződött. A szegedi kamara ugyanis kimondotta, hogy abban az időben, amikor a cikk megje-lent, a közhangulat olyan volt, amely teljesen megmagyarázza és menti a cikk hangját. Mi-vel tehát Rostás az üdvözlés fölötti jogos fel-háborodásában tette közzé a cikket, fel kellett őt menteni.

A temesvári kamara azonban nem nyugod-tott meg az ítéletben és perújítást kért azon az alapon, hogy a kamara nem is üdvözölte Lányit, hanem egyszerűen tudomásulvette és irattárba helyezte a leiratot. A perújításnak hely-et is adtak s így került az ügy az aradi ka-mara elé, ahol ma került az ügy a fegyelmi tanács elé. Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa a perújításnak helyt adott és ennek folytán az ítélethozatalra ma nem került a sor, hanem április hóban újabb tárgyalás lesz en egyben megtartva.

MULATSÁGOK.

(=) Az eleki ifjuság lényesen sikerült mu-latságot rendezett szombaton a községi szálloda nagytermében. A mulatságon megjelent ifj. Mahler György országgyűlési képviselő és a köz ég. Intézményeinek képviselői. A rendezők a tancsú hó gyeknek kis szegedi csokorral és pazar kivitelű izékes táncrenddel kedvesked-tek. A mulatság csapogó jókedvvel a reggeli órákig tartott. A mulatságon Csömör Pista eleki cigányzenekara játszott kifogástalanul. Jelen voltak:

Asszonyok: Ifj. Mahler Györgyné, Rigler Józ-sefné ifj. Wittmann Antalné ifj. Wittmann Feren-né, Schlachter Andrásné, Eisner Ottóné, Walther Györgyné, Eberlein Málné, Strifler Györgyné,

Strifler Miksáné, Kovács Sz. Lajosné, özvegy Strifler Mihályné, Wittmann Jánosné, Sörényi Jenőné, Jeremann Lajosné, Steiner Jánosné, Ament Antalné, Gébl Jánosné, özvegy Zapletán Hugóné, dr. Deák Zsigmondné, Egerlein Mihályné (Gyula), Biluska Györgyné, Schillinger Salamonné, Braun Ferencné, Hammer Miksáné, Ament Jánosné.

Leányok: Vári Iluska, Kraszkó Annuska, Strifler nővérek, Braun Fánika, Géhl Hedvig, Hammer Fánika, Tóth Rózika, Schmidt Mariska, Tausz Henriette, Zapletán Rozika, Schillinger Ilonka, Piroška, Bözsike, Eberlein Fánika, Becker Erzsike (Resica).

(=) Az aradi mészárosok és hentesek szakcsoportja március hó elsején táncmulatságot rendez a Központi szálló nagytermében Müller Károly, Arad város országgyűlési képviselőjének védnöksége alatt. A mulatság kezdete este 8 órakor.

1010

Ujházi könyvet ír.

Mit mond a mester?

Ujházi Ede, az örökifjú bohém, érdekes munkán dolgozik. Könyvet ír kortársairól. Éles szemmel, ragyogó vidámsággal megrajzolja a magyar színészetnek azt a korszakát, melynek tartalmát és értékét nagyrészt ő maga adott.

Valóságos kaleidoskop lesz ez a kötet, tele a színek és hangulatok árnyalatának egész sokaságával. Már készen van majdnem egészen. A jövő hónap végén hagyja el a sajtót s ha a nagyközönség átápozza a körülbelül kétszáz oldalra terjedő munkát, egy új oldalról ösmeri meg ezt, az életben vidám és kedves, hatalmas színésztalentumot: mint éleszemű kritikust.

Egy hírlapíró felkereste Ujházi Edét Sándor utcai lakásán és hosszasán beszélgetett vele:

— Már egészen fiatal színéskoromban — mondta a mester elgondolkozva — jegyeztem a körülöttem lejátszódó művészi eseményeket. Csak úgy a magam kedvtelésére tettem, mert arra igazán nem gondoltam, hogy ezek a papírra került apró adatok valamikor könyvformában látnak napvilágot. Szerettem nagyon a mesterségemet. De melyik színész nem csügg imádatlappal pályáján? Megragadtam hát minden alkalmat, hogy azzal foglalkozzam, aminek a legkedvesebb. A feljegyzések gyűltektől hétről hétre, közben suhantak fejem felett az évek és egyszerre csak úgy vettem észre, hogy tele van a vastag, hatvan krajcáros füzet. Azt mondom, hogy egyszerre. Hej, pedig sok víz lefolyt az alatt a Dunán, sok darab tűnt el mindörökké s tengeri előleg vándorolt a vidám fiúk zsebébe!

A mester hirtelen elhallgatott, lassan felemelkedett helyéről, odament az egyik sarokban álló ódivata könyvszekrényhez, hosszasán kutatózott benne, majd egy kopott fedelű vastag füzetet tett elé. Az apró feljegyzések voltak benne.

Az egyik lapon nagy betűkkel Halmi nevét pillantottam meg. Alatta ez a megjegyzés:

Hozzáfogható beszélő színész nincs.

Ezután Szerdahelyi következett, rövid, szűkszavú kommentárral:

A legelegánsabb színész, nyugateurópai ember, nagy talentum.

— Ujházi tovább lapozott. A Réti nevénél derűssé vált az arca, s nevetve fordult felém:

— Ez volt a legtalálékonyabb ember a világon. Elmondok róla egy apróságot. Csak úgy hallomából tudom, akkor én még csak álmodtam a sikerekről. A Nemzeti Színház hátsó udvara oda nyílt a mostani műgyetem kertjére. Ide jártak szünet alatt pipázni a muzsikusok, itt szivaroztak a színészek. Az udvar tele volt sárral és víztócsával.

— Hallatlan, s a város ezt türi! — jegyezte meg egyszer valamelyik színész.

— No ha a város türi, én nem, mondta Réti dühösen. Fogadjunk, hogy három héten belül ki lesz köveztve ez az udvar.

Fogadtak. És Réti másnap három barátjával átrádukt Budára, s összeszedett három zsák békát. A

kuruttyoló jószágokat azután beleeresztette az udvaron levő tócsába. Az apró szörnyetegek természetesen óriási lármát csaptak, ugyanígy, hogy a tanács végre meggondolta a dolgot, s kiköveztette a hepe hupás udvart. Így nyerte meg Réti a híres fogadást.

Kacagva fejezte be Ujházi az elbeszélést, majd hirtelen ujra a könyvről kezdett beszélni:

— Komolyan mondom, most, hogy kúszódban áll a könyvem megjelenése: lámpaláz félet érzek. Vajjon fog-e tetszeni ez a könyv?

Megnyugtathatjuk a mestert, mert biztosak vagyunk benne, hogy amíg kétszer végig sétál a boldog szerző a Kerepesi-úton, elkél a könyvéből valamennyi példány.

HIREK.

Harangokból ágyuk, ágyukból harangok.

Az ágyuöntő székely példájának visszaját akarják megcsinálni Aradon. Gábor Áron a szabadságharc idején, — amint minden magyar iskolás gyerek tudja, — a templomok harangjaiból olvasztott ércet a magyar ágyukra. Aradon pedig a római katolikusok templomépítő bizottsága arra kéri a hadügyminisztert, hogy a hasznavehetetlen ágyuk bronzából adjon néhány harangra valót az új katolikus templomnak.

Ellentétes a két dolog, de mindegyikben tiszteletreméltó, lelki magasságra valló szándék van. Amikor a magyar templomok földjét kellett megvédeni, nem jelentett szentségtörést, hogy az áhitatos harangokból gyilkos ágyukat formáltak. Az emberek akkor úgyse oda mentek, ahova a harang hívta őket, hanem ahová az ágyuk szólították. A harangnak tehát a maga jó szántából is ágyutorokká kellett változnia, ha az embereivel együtt akart maradni.

Most pedig... Az ágyukra nem vágnak úgy a magyarok, mint Bem apó idejében. Az új ágyuk új milliókat jelentenek, amelyeket fokozott adók verajtékében sajtolnak ki a nemzet testéből. És a legfontosabb gazdasági és kulturális érdekeknek szükre kell szabni az igényeit, vagy egészen háttérbe kell vonulniok, ha a hadügyminiszter új ágyukra nyitja ki acélmarkát. Szinte vigasztalást keres ebben az elkeseredésben az a gondolat: ha már az új ágyukért annyi rettenetes pénzt vesznek el tőlünk, legalább a lomtarba tett, fogatlan és rokkant ágyukat adják vissza — harangoknak. Az ágyuk is vezekelhetnek ebben a vallásos hivatásban azért a sok bosszúságért, amelyet katonás multjok alatt okoztak.

A kérelem sikerében — bárha olyan súlyos protektorok lesznek, mint Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke, — nem tudunk bízni. A fegyveres béke még mindig új és új ágyukat kíván, s a régi ágyuk bronzából nem csinálnak harangokat, hanem — újabb ágyukat. S talán kevés is a meglevő bronz annyi ágyúra, amennyit a tüzéség tökéletesítésére törekvő, ambiciózus hadvezetőség elégnék tartana.

Suttner Barta bárónő, a világbéke rajongója, tudná csak megmondani, hogy lesz-e idő, amikor az ágyuk fölöslegessé válnak; amikor hódító és ördöklő szándék nélkül ének meg a nemzetek egymás mellett. Talán less. De talán olyan későn, hogy amikor bekövetkezik az, az emberekből kivesszék a vallás szeretete, a hitélet és — harangokra se lesz szükség...

— Megszüntetett fegyelmi eljárás. A városi fegyelmi választmány Károlyi Gyula gróf főispán elnökletével tartott ülésében tárgyalta Bedő Árpád dr. ismeretes fegyelmi ügyét s kimondotta, hogy Bedő nem követett el fegyelmi törvényekbe ütköző cselekedetet s azért őt *felmenti* a fegyelmi vád alól.

— A városok az adóreform ellen. A főváros polgármestere, *Bárczy István* dr. tudvaleg értekezletre hívta össze az ország városait az állami adóreformra vonatkozó javaslat megvitatása céljából. Az értekezlet e hó huszonharmadikán veszi kezdetét, amelyen résztvesz az ország minden városának kiküldöttje. Aradról *Vannay Gyula* tanácsnok és *Figus Albert* alszámvéző jelentették be részvételüket.

— Tisztújítás a városházán. A szerdai tisztújító választásra pályázók névsorát azzal egészítjük ki, hogy a községi bíról állásra *Mikes Lajos* dr., a polgármesteri, főjegyzői és tanácsnoki állásokra *Huft István* nyugalmazott járásbíró Budapestről pályázott.

— Politika a budapesti ügyvédi kamarában. Budapestről jelentik: *Szivák Imre* elnöklésével vasárnap tartotta közgyűlését a budapesti ügyvédi kamara. Az évi jelentések körül izgatott vita volt, amelyben a felszólalók, *Szende Pál* dr. és *Oláh Dezső* dr. élesen bírálták a kamara jelentését. Szende dr. indítványt adott be, hogy sürgetse meg az általános választójog törvényét, de az elnök nem bocsátotta szavazás alá a kérdést. Ezután elrendelték a tisztújító választást, amely hétfőn délelőtt féltíz órakor kezdődött. Két erős párt, a *reform* és az *új ügyvédi* pártok küzdenek egymással. A szavazatszedő küldöttség elnöke *Zsigmondy Jenő* dr. A délelőtt folyamán több mint száz ügyvéd szavazott le.

— A dumát feloszlatják. *Pétervárról* jelentik: Tegnap a cár elnöklésével koronatanács volt, amelyen végleg elhatározták, hogy a dumától 2400 millió rubel megszavazását kéri az orosz flotta szaporítására. Ha a дума ezt meg nem szavazza, feloszlatják.

— Nasit elítélték. *Rómából* táviratozzák: Az állami törvényszék több heti tárgyalás után ma mondotta ki ítéletét a Nasí perben és Nasí volt minisztert *tizenegyházi* és husz napi fogházra, valamint négy évi hivatalvesztésre ítélte. — Lombardót bizonyítékok híján felmentették.

— Kegyelem Stössel tábornoknak. *Pétervárról* jelentik: A cár *Stössel* tábornok halálos ítéletét rövid ideig tartó várfogságra fogja átváltoztatni.

— Emberhalált okozott viharok Arad megyében. *Berzován* vasárnap kritikus időjárás volt. Reggel plusz két fok Celsius volt a hőmérséklet, délfelé esőre változott a hó, délután három órakor hirtelenül éjszakai sötétség borult a községre, *villámlani* és *menydörögni* kezdett, majd nagy szélvihar támadt, később pedig mogoró nagyságú jég esett. A nyári zápor sok havat olvasztott, úgy, hogy a patakok megáradtak s a víz behatolt a kertekbe és udvarokba. — Kritikus időjárásról ad hírt *mária-radnai* tudósítónk. Vasárnap a templom előtti téren olyan szélvész dühöngött, hogy az embertörzs vastagságú fákat *tövestől csavarta ki* és a patakba dobta. Néhány háznak a tetejét szaggatta le a szélvész, de legjobban a „Fekete sas” vendéglőt rongálta meg. A szélvihar olyan erős volt, hogy az utcán járó embereket *a levegőbe emelte*, de ijedelmen kívül egyéb bajt nem okozott. Lippán a vihar *emberhalált okozott*. A villám becsapott a tem-

plom ablakán és egy fiut, aki éppen a harangot huzta, *agyonsújtott*. Egy másik fiu és a harangozó *sulyos égési sebeket szenvedtek*. Orvosi kezelés alá vették őket, de életbenmaradásukhoz kevés remény van.

— Tüntetés a lakásuzsora ellen. Budapestről jelentik: Az Oktogon-téren ma délelőtt mintegy hatszáz főből álló munkáscsapat tüntetett a lakásuzsora ellen. A munkások végigvonultak az Andrásy uton. A Váci-körut sarkán a rendőrség útját állta a tüntetőknek és szétosztásra szólította fel. A munkások engedelmessé váltak és csak két kárpitossegédet állítottak elő a VI. kerületi kapitányságra.

— Az új elemi iskolák tervei. Megírtuk, hogy a tanács csütörtöki üléséből küldötte fel a kultuszminiszterhez az építendő hat elemi iskola építési terveit. A minisztériumban a lehető leggyorsabban intézték el a tervek jóváhagyását, mert már ma visszaérkeztek, csekély módosítással jóváhagyva. A gazdasági szék mai ülésén utasította a mérnöki hivatal, hogy készítsse el azonnal az építési költségvetést, hogy a pályázat mihamarább kiírható legyen.

— Zavarok Portugáliában. Madridból jelentik: Tegnap egy reakcionárius összekülvést akartak végrehajtani, amelyet Franco hívei és más reakcionáriusok terveztek. Szombaton az a hír terjedt el, hogy a reakcionáriusok az elmúlt éjjel katonai jellegű mozdulatokat végeztek a célból, hogy a kormányra és az udvarra nyomást gyakoroljanak, hogy a szabad-elvű lapok szerkesztőit ne fogadják. A hírek eleinte nem adtak hitelt. A kiválóbb reakcionárius vezérek a királyi palotába mentek, de a király nem fogadta őket. Ejszaka nagy, fegyveres tömeg gyűlt össze a republikánus *El Mundo* lap szerkesztősége előtt, hogy a lapot a katonaság esetleges támadásai ellen megvédjék. A rendőrség erős csapatokat küldött ki s a rendőrség és polgárság között csaknem összeütközésre került a sor. Az izgatottság végre lecsillapodott és a konfliktus elmaradt. Néhány ezredet állandóan visszatartanak a kaszárnnyában, mert *lázadástól félnek*. A *Don Carlos* nevű hadihajót hirtelen Madeirába küldötték, állítólag azért, mert a republikánus érzelmű legénység fellázadásától tartanak.

— Ulmo hadnagy pöre. Párisból jelentik: Ulmo, az élethossziglan tartó fogyhásra ítelt zászlóostiszt előtt ma hirdették ki az ítéletet. Ítélethirdetés előtt Ulmo remegő hangon kijelentette, hogy egyáltalában semmit sem szolgáltatott ki idegen hatalmaknak. Az ítélet hallatára Ulmo sirva fakadt, majd felfolyamodást adott be az ítélet ellen.

— Modern gazdálkodás a városi földeken. A gazdasági szék ma tartott ülésén tárgyalta Pichler János városi bérlőnek egy rendkívül érdekes és értékes beadványát, amely a városi földbérletek történetében új korszakot jelent. Pichler 294 holdat bérel, amelyből körülbelül 250 hold szántó. A bérlet eddig hat évre szólott s az idén, október hóban jár le. A gáji kapitányság egy előterjesztése szerint Avucs János és társai, gáji földművesek azt kérik, hogy a város parcellázza a földterületet s adja nekik bérbe. Pichler János egy beadványban, amelyben a bérletnek huszonnégy évre való meghosszabbítását kéri, ahhoz a feltételhez kívánja a hosszú lejáratu szerződést kötni, hogy s abból a földkomplekszből huszonöt holdat *kerti veteményekkel*, husz holdat *csemege szőlővel*, tízenöt holdat *gyümölcsösvel*, huszonöt holdat dinnyével ültet be s ezen terményeket első sorban is az aradi piacon értékesíti. A bérleti

összeg hat-hat évenként huszonnégy koronáról huszonöt koronára emelkedik. A gazdasági szék Pichler beadványát örömmel fogadta el s pártoló elintézésre adta ki a tanácsnak.

— Sztrájk a magyar képviselőházban. Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház étkező termeiben ma a pincérek sztrájkba léptek és megtagadták a kiszolgálást. A sztrájk oka az, hogy a buffet pincérei rég nem kapták meg fizetésüket és ma megunták a várakozást. A buffet bérlője előbb kérlelni próbálta őket, majd Leszkay Gyulához, a képviselőház háznagyához fordult, hogy fizesse ki a pincérek hátralékos bérét. Leszkay azonban erre nem volt hajlandó. A pincérek többször megsürgették hátralékosukat, memorandumot adtak át a vendéglősnek, de nem juthattak pénzükhöz. Az éttermekben azután a háznagy rendelkezése néhány képviselőházi szolga teljesítette a kiszolgálást.

— Az ideai hadgyakorlatok. Sopronból jelentik: A hadügyi vezetőség értesítése szerint az ideai nagy katonai gyakorlatok Sopron és Vas megyékben lesznek és részt vesz rajtuk a király is, aki *Eszterházy Miklós* herceg kismartoni kastélyában fog lakni.

— Főherceg és színész afférja. Megírtuk, hogy a bécsi udvari opera kiváló művésznőjét, Bland Elizát a színháztól hirtelen elbocsátották, mert nem tűrte megtorlás nélkül egy főherceg szemtelenkedéseit. Az erényes kisasszony három évig volt az Opera színésznője. Atyja zsidó kántor az osztrák főváros egyik templomában, aki leányával együtt a Lipótvárosban lakott. Az elbocsátás okát egyébként némileg más formában beszélik. E szerint az affér az Operaház nézőterén történt, ahol a művésznő találkozott egy magas fiatal emberrel, aki közelébe tolatkodott és Caruso, a majomház hőséneke ismert fogásaival élt. A színész, aki nem ismerte a fiatal embert, vissza fordult és arcul ütötte. A méltó bánásmódban részesített ifjú egy fiatal főherceg volt, akinek intézkedésére másnap az udvari opera intendánsa magához rendelte az operaház igazgatóját és közbenjárására a művésznőt elbocsátották, egyszersmind pedig figyelmeztették, hogy *viselkedjék diszkréten*, mert különben atyjával együtt Bécsből kiutasítják.

Egy másik verzió szerint a kisasszony jól ismerte a főherceget, akivel két évvel ezelőtt ismerkedett meg. A főherceg több ízben felkereste őt öltözékében és bizalmas viszony támadt köztük. A főherceg egyre szerelmesebb lett a szép művésznőbe. Az udvarnál rossz szemmel nézték a dolgot és mikor a főherceget hasztalanul igyekeztek lebeszélni, a színésznőt vették rá, hogy távolítsa el a főherceget környezetéből. A színész végre is engedett a sok kérésnek és fenyegetésnek, de a főherceg, aki nem tudta, hogy Bland Eliza a főhercegi szülők pressziója alatt szakított vele, roppantul elkéseredett és mikor a szóban forgó napon véletlenül találkozott a művésznővel az opera előcsarnokában, felháborodva odarohant és a meglepett nőt a sértő szavak özönével illette. A színész erre arcul ütötte a főherceget. Van egy harmadik verzió is, amely Bland Eliza elbocsátását Luegerék művének tulajdonítja, akik nem akarták tűrni, hogy az operának zsidó tagja legyen. Ez azonban nem valószínű, mert az operának több zsidó tagja is van. Egy hírlapíró a színész lakására ment, hogy tőle a részleteket megtudja, de a művésznő atyjával együtt külföldre utazott.

— Nagy vihar Angliában. Londonból jelentik: Az egész angol partvidéken óriási viharok dúlnak. London-Dearynél felborult egy vonat. Hat utas meg halt, igen sokan megsebesültek. Házak dőltek romba. Több hajó szerencsétlenül járt.

— Öngyilkos miniszteri titkár. Budapestről jelentik: Farnady Elemér dr. belügyminiszteri titkár vasárnap délután öngyilkosságot követett el. A harmincnégy éves ember tragikus sorsa iránt széles körökben nyilvánul meg a részvétel. Farnady Elemér dr. fia Farnady József ügyvédnek. A Fiume-szállodában bérelt lakást. Tegnap délután fél öt órakor bérkocsibaült. Az volt a szándéka, hogy a keleti pályaudvarra hajtat és elutazik szüleihez, akik jelenleg Abbáziában tartózkodnak. A Kemenes-utcában azonban kiszállt és fölment egy elvált asszonyhoz, akivel ismeretsége volt. Elbucszott a hölgytől, ruháit leküldte a kocsiba, azután elindult az ajtó felé. Utközben

elővette a revolvert s mielőtt a hölgy észrevehetné volna szándékát, háromszor egymásután halántékra lötte magát. Azonnal értesítették a mentőket, a főkapitányságot és Szédy Arthur ügyvédet, aki az öngyilkosnak sógora. Mire a mentők megérkeztek, Farnady már nem élt. A mentők a hullát a helyszínen hagyták. Közben megjelent a rendőrségi központ kiküldetésében Kaszás Ernő rendőrfogalmazó a rendőrorvossal. Jegyzőkönyvet vett fel az öngyilkosságról és a hullát a bonetani intézetbe szállíttatta. Levelét az öngyilkos nem hagyott hátra.

— A monte-karlói bank. Néhány héttel ezelőtt érdekes tartalmu apróhirdetés jelent meg a német, francia és angol lapokban. A közlemény szászorsági szövege ez volt:

Biztos módszer a meggazdagodásra.
A monte-karlói bank felrobbantásának titka.
Cím a kiadóhivatalban.

Ugy hisszük, felesleges mondanunk, hogy a gazdagságra vágyók valóságban megostromolták a lapok kiadóhivatalát, s izgatottan tudakolták a titokzatos hirdető címét. A megjelölt helyen egy komoly, szemüveges ur fogadta az érdeklődőket, a ki hosszadalmasan ösmertette azt a módszert, a melylyel csekély tőke ellenében vagyont lehet nyerni a játékasztal mellett. A tanításért a professor ur személyenként egy aránylag kis összeget kért. A pénz-sóvár emberek fizettek s nyomban elutaztak Monte-Karlóba. Természetesen már az első napon a zöld posztónál hagyták utolsó fillérjüket is. Több elkéseredett játékos erre feljelentette a készséges tanárokat, akik a rendőrségen azzal védekeztek, hogy ők a monte-carlói bank megbízottai. Párisban három, Berlinben négy, Londonban hét ilyen professzort tartóztattak le, akik most valamennyien a különböző városok rendőrségein várják további sorukat.

— Ágyuból — harang. A templomépítőbizottság tegnapi ülésén, Nyáry Vilmos indítványára kimondták, hogy az új harangok olcsón való előállítása végett megkeressék a hadügyminisztert, hogy bocsásson a város rendelkezésére régi, hasznavehetetlen ágyukat. A bizottság felkérte Müller Károly és Barabás Béla képviselőket, hogy járjanak közbe a hadügyminiszternél.

— Utcai harc Fiumében. Fiuméből jelentik: Tegnap este a korzón igen élénk farsangi élet uralkodott. Két fiatalember szavalt és szellemes megjegyzésekkel vonta magára a közönség figyelmét. Nagy tömeg vette őket körül, amidőn arra haladt három Jellasich-ezredbeli katona, akik minden ok nélkül inzultáltak a fiatalembereket. A tömeg feldühödve, rendkívül fenyegető magatartást tanúsított a katonákkal szemben, akik kardot rántottak. — A megjelent rendőrök a katonákat egy kapu alá vitték és a kaput elzárták a nép elől, mely dühösen nyomult előre, bár egy arra menő százados két közlegénnyel szintén a kapu elé állott. Már-már véres összeütközésre került a sor, midőn szerencsére megérkezett a katonai őrszolgálat, amely azután a három katonát erős fegyverrel mellett a kaszárnnyába vitte.

— Sikasztás a berzovai postán című közleményünkre vonatkozólag ma az alábbi nyilatkozatot vettük: A vizsgálat befejezte előtt retorzióval nem élhetek, akár a borosbeszi tudósító, akár a hétfői megyegyűlésen felszólt országos képviselő ellen, kit annak idején nem fog megvédeni a képviselői immunitás. Egy szegény embert, aki becsületes munkával keresi mindennapi kenyerét, könnyű pellengérré állítani, ám nehéz dolog a becsületén ejtett foltot lemosni. Nyugodt lélekismerettel nézek a vizsgálat eredménye elé s csak azután teszek lépéseket ott és olyan formában, ahogy és a milyen alakban azt az előzmények s az ügy természete megköveteli. Berzán vagyok kevés híján 3 éve, kezelttem sok pénzt, soha panaszt, vagy pláne visszaélés elő nem fordult. Postaügynökség Berzán nincsen; igaz, hogy ki voltam nevezve, de mert naponta 2—3 órát

egyéb teendőim mellett ennek a dolgnak nem szentelhetek, leköszöntem. Befolyásom nincsen, mert ha volna, azt első sorban magammal szemben érvényesíteném. A hamis vádló is megkapja annak idején jutalmát, aki köztudomás szerint nagyban kártyázott, annyira, hogy mint a berzal pap mondta, 80 koronát is tett egy blattrra. Kérem tekintetes szerkesztő urat, nyilatkozatomat közölni szíveskedjék. Kovács Géza.

— Érdekes stilus. Egy zempléni lap hírovtában olvassuk a következő hírt: „Megvadult volt rendőr. Nagymihályban pár nap előtt táncmulatság volt, melyről hajnal tájban egy Pirohács Mária nevű 14 éves kis leány a gazdája Markovics Károly cukrász holmiját vitte hazafelé. A gyerek leányt — mondja tovább a hír — egy Galatóczki Sándor nevű volt nagymihályi rendőr megtámadta, de me rényletében a gyermek sikoltozására odasiatók meg gátolták. A rendnek néhai és megvadult ökrét letartóztatták s odaadták a kir. járásbírósnak.”

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. Likör aroma 1 literhez 80 kr. Vojtek és Weiszna. 191

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A pécskai takarékpénztár közgyűlése.

Arad, február 24.

A pécskai takarékpénztár részvénylatsaság 23-án, vasárnap tartotta meg huszadik évi rendezés közgyűlését, a részvényesek élénk érdeklődése mellett.

Az elnöki széklet Dóza Dezső igazgató foglalta el, ki röviden üdvözölte a megjelent részvényeseket és konstátálta, hogy a közgyűlés a törvény és alapszabályok kívánalmainak megfelelően lett egybehíva, az évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentése az Aradi Közlöny február hó 15-iki számában megjelent, a részvényesek az alapszabály kívánalmainak megfelelő számban jelen vannak — a közgyűlést megnyitották nyilvánítja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Éliás Izidor és Gavrilovits István lettek egyhangulag megválasztva.

Az évi jelentést Reiner Adolf intézeti titkár olvasta fel.

Beszámol mindenekelőtt arról, hogy az intézeti alaptőkét 120,000 koronáról 800,000 koronára — tetemes túljegyzés mellett — fel emelték.

Örömmel jelenti, hogy dacára a múlt év második felében beállott súlyos pénzvisszonyoknak, melynek súlyát különösen a kisebb vidéki intézetek érezték erősen, a pécskai takarékpénztárt — éppen a felemelt részvénytőke, de különösen a betevő felek évről-évre fokozódó bizalma, új betétek elhelyezésével — egyáltalán nem érintette.

Az üzletágak mindegyikében fokozatos emelkedést látunk, mely nemcsak az évi eredmény emelkedése, de a tavalyinál magasabb osztalék kifizetésével is erősen érvényre jut.

Kegyelettel emlékezik még meg a jelentés Harsányi István igazgató elhunytáról, kinek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében is megörökítették.

Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését közgyűlés egyhangulag elfogadta, a felmentvényt megadta és határozatilag kimondotta, hogy az 1907. évi szelvények február hó 24-től kezdve az intézet pénztáránál 15 koronával (7.5%) beváltassanak.

A módosított alapszabályokat Issekutz Marcell dr. intézeti ügyész olvasta fel és azt a közgyűlés egyhangulag magáévá tette.

Mielőtt az elnök a gyűlést berekesztené, Irits Manó részvényes emelkedett szólásra és indítványozza, hogy az elért szép eredményért úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság, bíráló bizottság és tisztviselői karnak és különösen Reiner Adolf intézeti titkárnak jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

Irits Manó részvényes indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta, mire az elnök megköszönve a részvényeseknek szíves jelenését, a gyűlést berekesztte.

— Eredeti angol Orpington kakasok Aradon. Mint értesülünk, Ternyey Árpád helybeli lakosnak, a nemzetközi baromfiállításon is első dí

jakkal kitüntetett Orpington telepe ismét száperodott 2 rendkívül drága és kiváló szép új típusu import kakassal, melyek közvetlen William Cook, angolországi világhírű telepéről lettek rendelve. Ugy a sárca, mint a fehér Orpington kakas, kitűnő egészségben érkezett meg és már is tenyésztésbe vették. Mivel frissebb eredetű angol vér, jelenleg Magyarországon senkinél sincs, megtekintésüket a telep tulajdonosa, az érdeklődőknek szívesen engedélyezi.

Budapesti áru- és értéktársaság.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 24.

Kevés forgalom. Változatlan árak.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprillisa	11.56—11.57	11.79—11.80
Buza októberre	9.78—9.79	9.86—9.87
Zab áprillisa	7.66—7.67	7.70—7.71
Rozs áprillisa	10.28—10.29	10.40—10.41
Tengeri májusra	6.52—6.53	6.58—6.59

Zárul 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	641.—
Magyar hitelrészvény	775.50

Budapest-kőbányai sertéskezelés.

— Február 24. —

Magyar elsőrendű: Orag nehéz páronként 400 kilo-grammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 118—120 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 120—121 fillérig; könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—122 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Sertésleltétel: Február hó 20. napján volt készlet 21,161 darab, február 21. napján főlajtatott — darab, február 21. napján elszállított 102 darab, február 22. napjára maradt készletben 21,059 darab. A hízott sertés üzlet irányzata: Gzenés.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. Gyengeség esetében különösen lábadozóknál, vagy vérszegénység, tüdőbaj, túlterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül megbízhatóan hat. Ez a szer a 5901

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végleges — a halászt — kerjük ügyelőnknek venni.

SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Nemzeti Színház.

Kedd, 1908. évi február hó 25-én:

A) bérlet. A) bérlet.

Az ördög.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

László	Várnay J.	Biza	H. Harmath
Jolán	H. Novák I.	Selyem Ginka	H. Körössy
János	Dolly Lajos.	Köver asszony	Benkóné
Az ördög	.Szendrey M.	András	Fejér Aladár.

Kézeltés este 7 óra és fél órakor.

Urania színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. február hó 25-én:

1. A bohóc kötelessége. Kacagató. — 2. A kőkisérlet. Szenzáció. — 3. A kutyák mint rendőrök. Természet után. — 4. Hajsza a paróka után. Kacagató. — 5. A harmincéves háború. Érdekfeszítő. — 6. Az ezredes ur meséi. Mulattató. — 7. Műsoron kívüli szám. — 8. Kék szakállu herceg. Operett.

Előadások délután 5 órakor és este fél 7 órakor. Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda.

Este fél 9 órakor: Jézus Glete. Felolvasással, zenével és énekkel. Felemelt helyárral.

KYILTTER.

Országunk legnagyobb vidéki kereskedelmi városában egy három év óta fennálló 350.000 kor. forgalmazó jömenetelű

vaskereskedéshez társ kerestetik

30—40.000 kor. tőkével, melynek 15% tisztta évi haszonnal biztosítatik. — A zilletőnek nem okvetlen szakembernek, de kereskedőnek s irodai embernek kell lennie; — szakember előnyben részesül. — Ajánlatokat a kiadóhivatal „Biztos jövő” jelige alatt továbbít. 1061

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Mindedig felülmulhatatlan!

A Maager W.-féle

valódi tisztított

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)

sárga üvegenként 2 kor. fehér 3 kor.

Maager Vilmostól Bécs. 193

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általánosan bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriában

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. MAAGER, WIEN, III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldözötnak.

Kapható Aradon Földes Kelemen gyógytárban

Városi hirdetések.

3312—1908. sz.

Hirdetmény.

Az 1908. évi január hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírási jegyzék 4 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1908. évi február hó 17-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Szegfű Manó, Polonyi János, Kulpin Márkusz, Schulik Lajos, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségél észrevételeket.

Arad, 1908. évi február hó 7-én.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

799—1908. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett, 1400 korona törzsfizetéssel és 400 korona lakbér illetményrel javadalmazott irodai segédtiszt állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik az 1888. évi I. t.-c. 19. §-ában előírt képzettséggel bírnak és ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket hozzám 1908. évi március hó 5-ig bezárólag nyújtsák be.

A város szolgálatában nem állók egészségi állapotukat hatósági orvosi biznyitványval igazolni kötelesek.

Aradon, 1908. évi február hó 18.

Varjassy,
polgármester.

3109—1908. kh.

Hirdetmény.

1906. évi november hó 25-én 85075/VII. A. 2. sz. alatt kiadott m. kir. földmívelésügyi miniszter körrendelete alapján meghagyom a gyümölcsstermelőknek és kert tulajdonosoknak, hogy a mező és kert gazdaságban nagyobb károkat okozó rovarok ellen való védekezés céljából a téli hernyó fészkeket és lepke tojásokat, valamint a vértetű és darázs fészkeket alaposan irtásuk ki. Ezen rovarok irtása már most megkezdendő és addig folytatandó, míg teljesen ki nem pusztulnak. Legnagyobb gond fordítandó a hernyó és vértetű irtásra. A cserebogarak irtására külön utmutatást bocsájtottam ki.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az, a ki a fentebb elősorolt irtásokat f. évi március hó végéig elmulasztja, úgy az irtás költségére hatóságilag lesz foganatosítva és ezen kívül az 1894. évi XII. t.-c. 95. §. k) pontja alapján 5 napi elzárásra átváltoztatható 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad, 1908. évi február hó 19.

Sarot,
közpályány.

ÁMOR

hygienicus mosdó pasztillát

férfiak, nők egyaránt használják.

Doboz 1 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

Budapest, V., Marokkói-utca 2.
MEGYEI TELEPHON 292.

Scherhag Testvérek

virágessarnoka

ARAD, Andrassy-tér 18. szám.

Értesítjük a n. közönséget, hogy a

Scherhag J. és Keller Gy.

virágüzletek

Scherhag Testvérek

cég alatt folytatódnak, miért is kérjük a b. megrendeléseknek Scherhag J. utóda céggel nem összetéveszteni, mivel az meg lett szüntetve és az így címzett megrendelések a szokott gyors és pontos kivitelben nem eszközölhetők.

Tisztelettel

1063

Scherhag Testvérek.

TELEPHON 476. SZÁM.

Műhely áthelyezés!

Kenderesy és Paladics

épület- és bútortasztalosok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Heim-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, bútortasztal, iroda és bolti berendezéseket a legdiszesebb és a legegyszerűbb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

943

Kenderesy és Paladics.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

341

fogorvos.

Bella S.ella

legjobb gummi óvszer

6 darab 2 korona

Földes Kelemennél,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc alatt szüntetnek az

indiai fogcseppek.

Egy üveg 70 fillér.

— Kapható minden gyógyszerárban. —

Főraktár 271

Földes Kelemennél Aradon.

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan raktáron 764

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementárú gyárban

Mikalakan.

Telefon 5—15.

Városi iroda: Erzsébet-közt 37., I. sz.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
= SZÉNSAV-MŰVEK =
ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármilyen mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat
a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.
Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kitűnő szénsavval.

Megbízható, szigorúan leltárikeresésű kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek
1/4 és 1/2 literes üvegekben. 5881
Sótv., vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz.
Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziasfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.
Sürgőnyezim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.
Ugyan helyi képviselők keresztetnek.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

4691—1907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A nagybuttyini kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Tóth József aradi lakosnak és a Victoria takaréki és hitelintézet részvénytársaság csatlakozónak, özv. Barna Juonné szül. Buttyán Julianna buttyini lakos végrehajtást szenvedő elleni 1041 korona 10 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a nagybuttyini kir. járásbíró-ság területén fekvő és a buttyini 617. számú telekjben A. I. 1. sor. (766—768.) hrszám alatt foglalt házaspártelekből álló ingatlan 3678 kor. kikiáltási árban, — és a buttyini 666. számú telekjben A. I. 1—4. sor, 1835., 2068., 2435., 2868. hr. szám alatt foglalt szántó földből álló ingatlan 1802 kor. kikiáltási árban az 1908. évi március hó 12. napjának délelőtt 9 órájkor a buttyini kir. járásbíró-ság földszint 1. számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 367 kor. 80 fillért, illetve 180 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a második pedig ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. szám alatt kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletben fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság telekkönyvi hatóságánál, Buttyán, Borossebes, Berza községek előjáróságainál megtekinthetők.

Nagybuttyin, 1907. évi december hó 22-én.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Buday,
kir. albiró.

1041

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ismeretlen!

Hivatkozom uri mivoltára s kérem elégedjen meg egyszeri visszautasításommal. Levelemét felbontatlan, s főpostán átvehető.

Készséggel

megnyugtatom, hogy nem vagyok haragosa, — de viszont kérem. J. R. 1062

Kém gondolja,

hogy túl becsüli értékét? Lehet, hogy alaposabb megismerés után úgy találná, hogy csak — cseh üveg! 1063

Könyvtárakat felszerelünk,

kiegészítünk a legelőnyösebb feltevélek mellett. Kívánatra új és antiqvar könyvekről jegyzéket portómentesen küld **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 201

Nővéremnek

tisztességes 40 év körüli intelligens zsidó férjet keresek, hozomány 5000 korona. Szíves ajánlatok „Házias“ alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1070

100.000 kötetes kölcsönkönyvtár

használatra havonként 1 k. 20 fill. „Tolnai Világlapját“ számonként 24 fillérért házhoz szállítja Krausz Paulin könyvkereskedése Szin ház-épület. Telefon szám 511. 995

Veszek könyvtárakat

és hangjegyeket. Minden újdonság raktáron. Antiqvar könyvek. Könyvtárak berendezése. Nyomatványok elkészítése. Rongált dobozu levélpapírok kiárusítása. Kölcsönkönyvtár. Kerpel Izsó könyv- és papírkereskedése, Aradon. 212

Kiadó

Boros-Béni tér 8 sz. alatt két új bolt és két pince. 1009

Erzsébet kör-ut 22. számú

házban egy 6 szobás földszinti lakás megfelelő mellékhelyiségekkel folyó évi május 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott. 882

Gyári üzemhez

társat veszek 12.000 kor. tőkével. A vállalat tisztán hoz 40%-ot évente. Felvilágosítást kapni Kosuth-utca 9. 1055

Üzletszerzők és szervezők
elsőrangú életbiztosító intézethez felvétetnek.

Írásbeli ajánlatok „Arad, postafiók 26“ alá küldendők. 1059

Egy jó fűszer üzlet

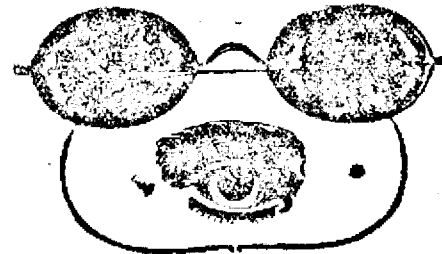
nagyobb mennyiségű kenyér eladással egybekötve, szép berendezéssel legforgalmasabb helyen más vállalat miatt átadó. Bővebben Oszlász Gyula, fűszer- és csemege üzlet Arad, Asztalos Sándor-utca 4. szám. 1039

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK-SAMU

órák és látászerzők

Arad Andrássy-tér és Waltzer János-utca sarkán

Kiad és javít mindennemű órákat kor-évi jóállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látcsöveket a legkülönbözőbb kiállításban. Legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek arany ezüst, nickel és tekené-
haka csont keretekben. Legjobb üvegekkel nagy raktár sűrűségi fokmérésekben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle nómérők, mindennemű kivitelben. 2112

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal kizittetnek.

Tökölly-tér 2a. alatt

Tabakovits házban egy 3 szoba és fürdő szobából álló lakás május hó 1-étől kiadó. 1072

Nagyobb mennyiségű

tiszta tökmag és tökmagolaj kapható Bonczos Lajosnál, Nagy-Szalontán. 1001

A legjobb 1025

fedélcserép

Politzer Jonás

cserépgyárában kapható

Magyarcsanádon (Csanád m.)

Posta, távirda és vasutállomás.

Meghívó.

Az aradi kir. törvényszék, mint keresk. bíróság folyó évi január hó 8-án 17832—1907. számú végzésével elrendelte, hogy a működni már régen megszűnt „Amerikai szőlőtelep szövetkezet Arad-hegyalján“ tagjai a szövetkezet feloszlásának kimondása végett

közgyűlésre

hivassanak össze.

Ezen végzés rendelkezéséhez képest ezennel felhívjuk a nevezett szövetkezet tagjait, hogy a folyó évi április hó 12-én délelőtt 11 órakor Aradon, a kereskedelmi és iparkamara székházában (tanács-terem) tartandó közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

A napirend tárgyai:

1. Határozathozatal a szövetkezet feloszlása iránt.
2. Felszámoló kirendelése.

Arad, 1908. február hó 24.

1069 **Az igazgatóság.**

POROSZ és MAGYAR **KÖSZÉN**

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhözhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

451

Telefon 46.

V á s z o n m a r a d é k o k !

Az új kelmek
már megérkeztek!

Különös nagy gonddal összeválasztott

Costüm kelmek és divat-szinek!

Új blouse és pongyola-kelmék
páratlan szép mintázatban.

Rosenblüh H. és Társa.

Szabadság-tér.

V á s z o n m a r a d é k o k !